

2982

MEMÒRIA

CODERX®

ARQUEOLOGIA I PATRIMONI

**MEMÒRIA DE LES INTERVENCIIONS
ARQUEOLÒGIQUES EN EL TRAÇAT
DE L'AUTOPISTA A-16.
TRAM SITGES-EL VENDRELL**

**VOLUM IX
ESTUDI CERÀMIC**

DATA LLIURAMENT: 11 de maig de 1999

ÍNDEX

1. Introducció.....	1
2. Ceràmiques ibèriques a torn del jaciment de les Guàrdies (Xabier Cela Espín).....	2
3. Valoracions generals sobre l'àmfora ibèrica apareguda en els jaciments de l'A-16 (Jordi Morer de Llorens).....	8
4. Les àmfores importades de l'assentament ibèric de les Guàrdies (David Asensio i Vilaró).....	12
5. Els materials d'època tardoantiga de les Albardes (J.M. Macias, J. Menchon, J.M. Puche, J.A. Remolà)	19

1. INTRODUCCIÓ

En aquest volum presentem alguns estudis de materials ceràmics apareguts en les intervencions arqueològiques dutes a terme en el traçat de l'autopista A-16 entre Sitges i el Vendrell. El fet d'haver excavat diversos jaciments d'època ibèrica va fer que es considerés interessant connectar amb especialistes que venen estudiant diferent tipus de material d'aquesta època, en alguns casos de forma específica a la comarca del Baix Penedès. El que presentem aquí és una primera aproximació a diferents tipus ceràmics.

Hem d'agrair, doncs, la col.laboració dels diferents especialistes. Recordem que David Asensio ha estudiat les àmfores d'importació, Jordi Morer les àmfores ibèriques, Xabier Cela la ceràmica comuna ibèrica a torn, Conxita Ferrer les ceràmiques a mà, M. Teresa Miró les ceràmiques de vernís negre i Josep. M. Macias, Josep A. Remolà i Josep M. Puche els materials d'època baix-imperial del jaciment de les Guàrdies. A ells correspon també el dibuix dels materials, dels quals aquí es presenta una selecció.

2. CERÀMIQUES IBÈRIQUES A TORN DEL JACIMENT DE LES GUÀRDIES

(Xabier Cela Espín)

Les ceràmiques ibèriques a torn exhumades al jaciment de les Guàrdies corresponen bàsicament a dos períodes cronològics. El primer conjunt es situa a la primera meitat del segle III aC, i el segon conjunt entre la segona meitat del segle III aC i inicis del segle II aC.

Els fragments de ceràmica ibèrica procedents d'estrats datables en altres fases cronològiques del jaciment, especialment els estrats corresponents al segle IV aC i al segle II-I aC són quantitativament poc representatius i tipològicament menys significatius que els conjunts del segle III aC.

Tot i que les ceràmiques ibèriques a torn d'aquest jaciment presenten un estat fragmentari i un baix grau de recomposició entre els fragments amb forma (vores i bases), caldria realitzar un veritable treball de recomposició de peces entre les diferents unitats estratigràfiques d'una mateixa fase cronològica per tal d'intentar obtenir perfils sencers i establir conclusions més objectives.

Els materials del segle IV aC.

Corresponen a aquesta fase els materials procedents de les UE 7242, 7334 i 7359. Aquestes unitats esan datades per criteris estratigràfics i per la presència de materials d'importació del segle IV aC, segons els seus excavadors. Dels escadussers fragments amb forma de ceràmica ibèrica només cal assenyalar la presència de gerres amb nansa de cistella (UE 7242, 7228). Aquestes formes es troben ja ben documentades en altres jaciments dels Penedés (fase I de l'Argilera i farciment del pou d'Alorda Park) i no es poden

situar cronològicament amb anterioritat a mitjans/segona meitat del segle IV aC. Les altres formes representades són fragments de vora de bols i plats reentrants i de tenalles coll de cigne de tipus indeterminat, així com fragments de vora exvasada de petits vasos biconics oxidats o tal vegada vasos tulipes.

Formes documentades a la primera meitat del segle III aC.

-Tenalles tipus 2.4.1, de cos cilíndric i vora amb encaix en què destaca un exemplar procedent de la UE 7063 amb un diàmetre de vora de 200 mm (làmina 5, 4). Aquest tipus està documentat al jaciment d'Alorda Park i Darró

- Tenalles de decantació forma 2.3. Forma habitualment documentada només per la presència del broc inferior la qual cosa dificulta indentificar tipus i variants concrets. Com a forma genèrica, està documentada des de finals del segle VI aC en jaciments com Castellot de la Roca Roja (Benifallet) i Coll del Moro de Serra d'Almos (Tivissa). A l'àrea penedesenca de moment només està documentada a partir de mitjans del segle IVaC al jaciment de l'Argilera. La perduració d'aquesta forma està assegurada fins a inicis del segle II aC en els jaciments d'Alorda Park, Vinya d'en Pau i Masies de Sant Miquel. A les Guàrdies, apareixen brocs d'aquesta forma a la UE 7154, 7350, 7268, 7199, 7161, totes elles datables a la primera meitat del segle III aC, però també a les UE 7231, 7337, 7300, 7382, 7226, 7093 datables a les darreries del III aC./inicis del II aC.

- Tenalla pithoide de vora plana tipus Tivissa a l'UE 7150.

- Tenalles tipus 2.5.3. Aquest tipus estava documentat en nivells de finals del segle III aC/inicis del segle II aC a l'Alorda Park, Masies de Sant Miquel, Mas Castellar i Darró. Es tracta de tenalles de tendència globular amb una carena

alta molt marcada i un petit llavi exvasat. Tenen dues nanses verticals, normalment acanalades, que neixen de la carena. Els diàmetres de vora oscil·len entre els 90 i 126 mm. Sempre presenten decoració en la meitat superior del cos amb motius de semicircumferències o quarts de circumferències entre bandes i rombos o ones a la carena.

L'exemplar de les Guàrdies procedeix de l'UE 7063 i remunta la cronologia del tipus a la primera meitat del segle III aC. Hi ha altres exemplars a les UE 7078, 7199 datables a inicis del segle II aC.

-Gerres amb nansa de cistella (forma 6.1.) Aquesta forma no apareix abans de mitjan segle IV aC. Està documentada a la fase I de l'Argilera i al farciment del pou del poblat d'Alorda Park. A les Guàrdies és sens dubte la forma més abundant entre les gerres i està present en moltes unitats estratigràfiques. Cal destacar l'aparició de variants de dimensions mitjanes i petites a les UE 7075, 7176, 7199, 7269 datables a la primera meitat del segle III aC. Malauradament, l'estat fragmentari de les peces impideix de moment caracteritzar aquestes variants. També és una forma present en estrats de finals del segle III/inicis del segle II aC (UE 7093, 7061, 7076, 7244).

- Gerres forma 6.2. Aquestes gerres son grans bicònics amb una nansa vertical que sempre apareixen amb decoració pintada. Són tipus ben documentats als jaciments d'Alorda Park, Vinya d'en Pau, i Mas Castellar en contextos de finals del segle III aC/inicis del segle II aC. Cal atribuir a aquest tipus el fragment de carena i coll procedent de l'UE 7268 de les Guàrdies, la qual cosa remunta la cronologia d'aquesta forma a la primera meitat del segle III aC. També hi ha altres fragments a les UE 7216, 7226, i 7109 datables a la segona meitat del segle III aC. Per últim, cal atribuir un fragment de vora exvasada de l'UE 7216 (segona meitat del segle III aC) al tipus 6.2.2.

- Gerres crateroides de tipus indeterminat. Cal assenyalar la presència d'una nansa procedent de l'UE 7154 molt semblant a les gerres i gerros crateroides documentats en jaciments de l'àrea laietana, especialment els de la Vall de Cabrera.
- Gerreta-oinocoe de ceràmica ibèrica reduïda. Correspon a aquesta forma el fragment de vora i coll estret documentat a l'UE 7154.
- Vasos bicònics oxidats forma 11.2. Fragment de llavi documentat a l'UE 7350. També hi ha un altre exemplar a l'UE 7300, datable a la segona meitat del segle III aC, i a les UE 7109, 7199, 7244, 7134, 7174, 7218, 7209, datables a finals del segle III/inicis del segle II aC.
- Vasos bicònics grisos forma 11.2. Diversos fragments documentats a les UE 7063 i 7154. També hi ha altres exemplars a les UE 7226, 7204, i 7231, datables a la segona meitat del segle III aC i a les UE 7274, i 7275 de finals del segle III/inicis del segle II aC.

Formes documentades a la segona meitat del segle III aC.

- Tenalles de tipus indeterminat amb resalt al llavi. Diversos fragments de vores a les UE 7050, 7078, 7123.
- Gerres oinocoe de cos cilíndric (tipus 6.3.2). Aquest tipus ha estat documentat en recents excavacions del poblat d'Alorda Park a partir de fragments de carena. L'únic exemplar amb perfil senser procedeix del poblat de Masies de Sant Miquel. Tots ells apareixen en contextes de finals del segle III/inicis del segle II aC. Possiblement cal atribuir a aquest tipus el fragment de carena procedent de l'UE 7244 de les Guàrdies.

- Calats tipus 8.2. Tipus documentat en nivells de finals del segle III/inicis del segle II aC del poblat d'Alorda Park. Cal atribuir a aquest tipus el fragment de vora procedent de l'UE 7244 de les Guàrdies.

- Calats de tipus indeterminat. Se n'ha identificat un fragment de vora a l'UE 7268.

- Tenalla de tanca hermètica forma 2.2. N'hi ha un fragment procedent de l'UE 7337.

Formes documentades a finals del segle III aC/inicis del segle II aC.

- Olles tipus 3.1.2. Un fragment de vora a l'UE 7174 datable al segle II aC i un altre fragment de vora a l'UE 7042 de cronologia moderna.

- Calats de tipus indeterminat. Se n'ha documentat diversos fragments de vores a les UE 7109, 7130, 7093, 7081, 7324, 7323, 7347, i 7209.

- Plat tipus 9.2. N'hi ha un fragment de vora aparegut a l'UE 7109 datable a finals del segle III/inicis del segle II aC i un altre fragment de vora a l'UE 7012 de cronologia moderna.

- Plat tipus 9.1.2. Se n'ha identificat un fragment de vora a l'UE 7093.

- Morter de vora plana, imitant els d'origen púnic-ebussità. Hi ha diversos fragments de vora a les UE 7218 i 7231.

- Morter rar. Un fragment de vora a l'UE 7218.

Formes documentades al segle II aC.-I aC.

- Calats amb vora reentrant. Un fragment de vora a l'UE 7173, amb un diàmetre de vora de 260mm.

- Calats de tipus indeterminat. Diversos fragments de vores a les UE 7061,7078 i 7281

3. VALORACIONS GENERALS SOBRE L'ÀMFORA IBÈRICA APAREGUDA EN ELS JACIMENTS DE L'A-16 (Jordi Morer de Llorens)

El conjunt material amfòric de tipus ibèric dels jaciments excavats al llarg del traçat de l'autopista A-16 presenta com a condicionant determinant el fet de ser material fragmentari. És per això que hem cregut necessari la utilització d'un sistema d'anàlisi que permeti valorar aquest material fragmentari a partir de criteris no morfològics. En aquest sentit, hem emprat el proposat per el Dr. Joan Sanmartí (Sanmartí 1998) en el seu estudi sobre l'àmfora ibèrica meridional. Aquest sistema, tot i trobar-se en un moment inicial, resulta globalment força útil, evidenciant-se certes tendències evolutives tant en les seccions i formes del llavi com en la inclinació d'aquest. És per això que vam elaborar una base de dades on a cada fragment es registra la cronologia de l'estrat, el diàmetre intern de la boca de la peça, l'alçada del llavi, inclinació del llavi i si és possible la inclinació de l'espatlla.

Cal tenir present també que tan sols hem tingut presents els materials apareguts en estrats ben datats per altres importacions i a poder ser, en la majoria dels casos, provinents de conjunts tancats, com ara Sitges. És per això que hem diferenciat els fragments de ceràmica procedents d'estrats datats en el segle III aC i materials procedents de fases de l'ibèric final.

Pel que fa a l'anàlisi dels materials fragmentaris del segle III aC cal que diferenciem dos apartats a analitzar per separat, doncs atenent els detalls de forma, impliquen una clara evolució. Per una banda, els materials emmarcats en fases cronològiques de ple segle III aC i, per altra banda, cal analitzar els materials fragmentaris emmarcats en les fases cronològiques d'entorn el 200 aC. En aquest sentit, cal prestar especial atenció als materials procedents dels jaciments penedesencs afectats per les obres de l'autopista A-16: Fondo del Roig a Cunit, Corral d'en Guardiola a Vilanova i La Geltrú, i les Guàrdies i Mas de Bassa al

Vendrell.

Així, dels materials emmarcats en ple segle III aC, tenint present tan sols els detalls de forma del material fragmentari i comparant-los amb les característiques observades del material dels segles anteriors (sobretot amb materials fragmentaris del poblat D'Alorda Park), podem destacar a grans trets dues característiques: per una banda, representen una continuïtat formal tant a les seccions de les vores com en la seva alçada; i per altra banda, s'hi detecten certes tendències evolutives sobretot pel que fa al diàmetre de la boca que decreix i a la inclinació que presenten els llavis que tendeixen a una certa disminució. D'aquests materials, les seves característiques, avaluades a partir de 80 peces procedents dels jaciments abans esmentats, són les següents:

La secció del llavi continua essent força variable, essent les més comunes les de secció rodona, tot i que també apareixen de forma considerable les de seccions triangulars i quadrades.

L'altura del llavi presenta una variabilitat molt considerable, entre 11 mm i 24 mm, però la majoria oscil·len entre 14 mm i 20 mm (76,3% dels exemplars mesurats), amb una especial freqüència entre els valors de 14 mm i 17 mm (55,4%). Així podem observar com aquestes xifres coincideixen, en general, amb les del segle anterior.

Pel que fa al diàmetre de la boca d'aquestes peces, presenten una variabilitat entre els 100 mm i 131 mm, amb un predomini de les dimensions que oscil·len entre els 110 mm i 125 mm (77,5%). Així, aquestes xifres es presenten clarament inferiors a les del segle anterior, documentant-se una paulatina disminució del diàmetre de la boca, la qual serà més acusada a finals del segle III aC.

Finalment, pel que fa al material fragmentari de ple segle III aC, una altra característica a destacar seria la inclinació de la vora, la qual està més acotada que en el segle anterior. En ple segle III aC aquesta inclinació varia entre 2° i 22°, presentant una clara concentració entre els valors de 8° i 15° (representat per un 80,5% del total d'exemplars mesurats).

Més detalladament, els materials fragmentaris procedents dels nivells de finals del segle III i principis del II aC presenten les característiques següents: La secció del llavi de les peces és quasi sempre subrectangular, més o menys allargada i a vegades, triangular. L'altura del llavi varia entre 12 mm i 18 mm. El diàmetre de la boca, medit en el punt més alt de la vora, té unes dimensions molt constants on la majoria oscil·la entre els 105 i 115 mm i, pel que fa a la inclinació del llavi, la majoria oscil·la entre els 7 i 10°.

Pel que fa al període ibèric tardà, basant-nos principalment en els materials aportats per els jaciments de les Guàrdies i Mas de Bassa, l'anàlisi del material fragmentari d'aquesta fase tardana en aquests jaciments permet assegurar una continuïtat respecte de la fase anterior de finals del III aC-inicis del II aC. Així, continuen essent predominants les vores amb secció subrectangular, la poca alçada del llavi (valors d'entre 11 mm i 14 mm) i amb poca inclinació del llavi donant-se un 60,6% entre els valors de 5° i 9°. Així mateix, un altre fet a destacar seria el diàmetre de la boca d'aquests materials, el qual sembla que es regularitza entre els 90 mm i 106 mm.

Amb aquestes dades, hem pogut elaborar la taula següent:

	S. III aC. ple	Finals III aC.	S. II - I aC
Alçada llavi	14 mm - 17 mm	12 mm - 18 mm	11 mm - 14 mm
Inclinació del llavi	8° - 15°	7° - 10°	5° - 9°
Diàmetre del llavi	110 mm - 125 mm	105 mm - 115 mm	90 mm - 106 mm

Així, doncs, es pot observar com des de el segle IV aC fins el II aC es produeix una clara evolució. Per un cantó, en l'alçada del llavi, on passem d'una alçada mitjana entorn als 16 mm, amb llavis de seccions rodones, quadrades i sobretot triangulars, cap a una alçada mitjana entorn als 11 mm i de seccions sobretot subrectangulars a finals del segle III aC. Per altre cantó, cal remarcar la tendència a una menor inclinació del llavi, observant-se com els llavis més antics presenten un grau d'inclinació d'entorn els 15 ° en els fragments més antics, evolucionant cap a un grau d'inclinació d'entorn els 7° en els exemplars més moderns. Tal vegada, un dels factors més significatius a destacar, seria el fet que el canvi més radical o l'evolució mes marcada dels materials fragmentaris la representa la fase d'entorn el 200 aC, en la qual s'estandarditzen les formes de l'àmfora ibèrica, continuant-se a la següent fase d'inicis del II i tot el I aC.

Núm. Proc. Fondo del Roig 11035 Area Cossetània NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI 9 AngEs Capac. AltN ø N AltII 12
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
Mar.dig si no
Lllo.

Núm. Proc. Fondo del Roig 11004 Area Cossetània NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
Mar.dig si no
Lllo.

Núm. Proc. Fondo del Roig 11006 Area Cossetània NúmInv.
Crono Tipus øBoca 124 øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI 11 AngEs Capac. AltN ø N AltII 19
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
Mar.dig si no
Lllo.

Núm. Proc. Fondo del Roig 11006 Area Cossetània NúmInv.
Crono Tipus øBoca 111 øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI 14 AngEs Capac. AltN ø N AltII 18
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
illo.

Núm. Proc. Fondo del Roig 11006 Area Cossetània NúmInv.
Crono Tipus øBoca 105 øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI 6 AngEs Capac. AltN ø N AltII 19
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
illo.

Núm. Proc. Fondo del roig 11006 Area Cossetània NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI 8 AngEs Capac. AltN ø N AltII 20
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
illo.

Núm. Proc. Fondo del Roig 11006 Area Cossetània NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs 12 Capac. AltN ø N AltII 17
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
lilio.

Núm. Proc. Fondo del Roig 11006 Area Cossetània NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
lilio.

Núm. Proc. Corral dén Guardiola 14002 Area Cossetània NúmInv.
Crono Tipus øBoca 104 øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI 6 AngEs Capac. AltN ø N AltII 12
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
lilio.

Núm. Proc. Corral d'en Guardiola 14002 Area Cossetània NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

Rt AngLI 8 AngEs Capac. AltN ø N AltII 20

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mt.dig si no

llo.

Núm. Proc. Corral d'en Guardiola 14007 Area Cossetània NúmInv.

Crono Tipus øBoca 110 øEspt. øCar. øMax. Alt

Rt AngLI 9 AngEs Capac. AltN ø N AltII 18

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mt.dig si no

llo.

Núm. Proc. Corral d'en Guardiola Area Cossetània NúmInv.

Crono Tipus øBoca 121 øEspt. øCar. øMax. Alt

Rt AngLI 15 AngEs Capac. AltN ø N AltII 23

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mt.dig si no

llo.

Núm. Proc. Corral d'en Guardiola 14010 Area Cossetània NúmInv.

Crono Tipus Boca Espt. Car. Max. Alt

1 AngLi 7 AngEs Capac. AltN N AltII 13

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

lilio.

Núm. Proc. Corral d'en Guardiola 14001 Area Cossetània NúmInv.

Crono Tipus Boca Espt. Car. Max. Alt

1 AngLi 16 AngEs Capac. AltN N AltII 24

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

lilio.

Núm. Proc. Corral d'en Guardiola 14001 Area Cossetània NúmInv.

Crono Tipus Boca Espt. Car. Max. Alt

1 AngLi AngEs Capac. AltN N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

lilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ

Mar.dig si no

il·lio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ

Mar.dig si no

il·lio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ

Mar.dig si no

il·lio.

X

Núm. Proc. Mas de Bassa 2007 Area Cossetània NúmInv.

Crono Tipus øBoca 101 øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI 7 AngEs Capac. AltN ø N AltII 13

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig si no

lilio.

Núm. Proc. Mas de Bassa 2006 Area Cossetània NúmInv.

Crono Tipus øBoca 123 øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI 11 AngEs Capac. AltN ø N AltII 21

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig si no

lilio.

Núm. Proc. Mas de Bassa 2006 Area Cossetània NúmInv.

Crono Tipus øBoca 90 øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI 8 AngEs Capac. AltN ø N AltII 11

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig si no

lilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
F1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
lilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
F1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
lilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
F1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
lilio.

Núm. [ ] Proc. Mas de Bassa 2004 Area Cossetània NúmInv. [ ]
Crono II-I Tipus [ ] øBoca [ ] øEspt. [ ] øCar. [ ] øMax. [ ] Alt [ ]
1 [ ] AngLI 9 AngEs [ ] Capac. [ ] AltN [ ] ø N [ ] AltII 12
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Mar.dig
 si
 no
lilio. [ ]

Núm. [ ] Proc. Mas de Bassa 2004 Area Cossetània NúmInv. [ ]
Crono II-I Tipus [ ] øBoca [ ] øEspt. [ ] øCar. [ ] øMax. [ ] Alt [ ]
1 [ ] AngLI 8 AngEs [ ] Capac. [ ] AltN [ ] ø N [ ] AltII 12
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Mar.dig
 si
 no
lilio. [ ]

Núm. [ ] Proc. Les Guàrdies 7067 Area Cossetània NúmInv. [ ]
Crono II-I Tipus [ ] øBoca 106 øEspt. [ ] øCar. [ ] øMax. [ ] Alt [ ]
1 [ ] AngLI 8 AngEs [ ] Capac. [ ] AltN [ ] ø N [ ] AltII 11
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Mar.dig
 si
 no
lilio. [ ]

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig si no

Ello.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig si no

Ello.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig si no

Ello.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

F1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig si no

llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

F1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig si no

llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

F1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig si no

llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

filio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

filio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

filio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
Mar.dig si no
filio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
Mar.dig si no
filio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
Mar.dig si no
filio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ
RA
A
Car.dig si no
Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ
RA
A
Car.dig si no
Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ
RA
A
Car.dig si no
Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
Mar.dig si no
llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
Mar.dig si no
llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
Mar.dig si no
llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ

Mar.dig si no
lilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ

Mar.dig si no
lilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ

Mar.dig si no
lilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus Boca Espt. Car. Max. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus Boca Espt. Car. Max. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus Boca Espt. Car. Max. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
F1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
Lllo.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
F1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
Lllo.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
F1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
Lllo.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
R AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
M.dig si no
E.io.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
R AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
M.dig si no
E.io.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
R AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
M.dig si no
E.io.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
R1 AngLi AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
Elio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
R1 AngLi AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
Elio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
R1 AngLi AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
Elio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
R AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
M.dig si no
E.io.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
R AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
M.dig si no
E.io.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
R AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
M.dig si no
E.io.

Núm. Proc. Les Guàrdies 7244 Area Cossetània NúmInv.

Crono IIIb Tipus øBoca 115 øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI 10 AngEs Capac. AltN ø N AltII 13

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Mar.dig
 si
 no

Illio.

Núm. Proc. Les Guàrdies 7244 Area Cossetània NúmInv.

Crono IIIb Tipus øBoca 116 øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI 12 AngEs Capac. AltN ø N AltII 14

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Mar.dig
 si
 no

Illio.

Núm. Proc. Les Guàrdies 7244 Area Cossetània NúmInv.

Crono IIIb Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Mar.dig
 si
 no

Illio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
M.r.dig si no
Illo.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
M.r.dig si no
Illo.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A
M.r.dig si no
Illo.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mar.dig

si no

llo.

Núm. Proc. Les Guàrdies 7153 Area Cossetània NúmInv.

Crono IIIa Tipus øBoca 130 øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI 11 AngEs 18 Capac. AltN ø N AltII 17

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
 A
Mar.dig
 si
 no

filio.

Núm. Proc. Les Guàrdies 7153 Area Cossetània NúmInv.

Crono IIIa Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
 A
Mar.dig
 si
 no

filio.

Núm. Proc. Les Guàrdies 7269 Area Cossetània NúmInv.

Crono IIIa Tipus øBoca 102 øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI 9 AngEs Capac. AltN ø N AltII 12

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
 A
Mar.dig
 si
 no

filio.

Núm. Proc. Fondo del Roig 6002 Area Cossetània NúmInv.

Crono Tipus øBoca 114 øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI 8 AngEs Capac. AltN ø N AltII 14

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ

RA

A

Mar.dig

si

no

Illio.

Núm. Proc. Fondo del Roig 11009 Area Cossetània NúmInv.

Crono Tipus øBoca 110 øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI 15 AngEs Capac. AltN ø N AltII 19

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ

RA

A

Mar.dig

si

no

Illio.

Núm. Proc. Fondo del Roig 11034 Area Cossetània NúmInv.

Crono Tipus øBoca 115 øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI 13 AngEs Capac. AltN ø N AltII 19

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ

RA

A

Mar.dig

si

no

Illio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Car.dig
 si
 no

Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Car.dig
 si
 no

Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Car.dig
 si
 no

Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
F1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
Elio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
F1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
Elio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
F1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ RA A
Mar.dig si no
Elio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Car.dig si no

Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Car.dig si no

Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Car.dig si no

Bilio.

Núm. Proc. Les Guàrdies 7199 Area Cossetània NúmInv.
Crono Tipus eBoca eEspt. eCar. eMax. Alt
R.1 AngLI 13 AngEs Capac. AltN e N AltII 12
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ
RA
A
Mar.dig si no
Billo.

Núm. Proc. Les Guàrdies 7199 Area Cossetània NúmInv.
Crono Tipus eBoca eEspt. eCar. eMax. Alt
R.1 AngLI 15 AngEs Capac. AltN e N AltII 16
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ
RA
A
Mar.dig si no
Billo.

Núm. Proc. Les Guàrdies 7199 Area Cossetània NúmInv.
Crono Tipus eBoca eEspt. eCar. eMax. Alt
R.1 AngLI 11 AngEs Capac. AltN e N AltII 20
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ
RA
A
Mar.dig si no
Billo.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ

RA

A

Mar.dig

si

no

Bio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ

RA

A

Mar.dig

si

no

Bio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ

RA

A

Mar.dig

si

no

Bio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mir.dig si no

llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mir.dig si no

llo.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

R1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Mir.dig si no

llo.

Núm. Proc. Les Guàrdies 7247 Area Cossetània NúmInv.
Crono IIIa Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI 13 AngEs Capac. AltN ø N AltII 14
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ
RA
A
Mar.dig si no
Billo.

Núm. Proc. Les Guàrdies 7247 Area Cossetània NúmInv.
Crono IIIa Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI 14 AngEs Capac. AltN ø N AltII 15
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ
RA
A
Mar.dig si no
Billo.

Núm. Proc. Les Guàrdies 7247 Area Cossetània NúmInv.
Crono IIIa Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
1 AngLI 13 AngEs Capac. AltN ø N AltII 14
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd
Observ
RA
A
Mar.dig si no
Billo.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Car.dig si no

Illio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Car.dig si no

Illio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A

Car.dig si no

Illio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA

Mar.dig

si no

lilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA

Mar.dig

si no

lilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA

Mar.dig

si no

lilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A Par.dig si no Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A Par.dig si no Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.

Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt

.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ RA A Par.dig si no Bilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
P.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ

Mar.dig si no
lilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
P.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ

Mar.dig si no
lilio.

Núm. Proc. Area NúmInv.
Crono Tipus øBoca øEspt. øCar. øMax. Alt
P.1 AngLI AngEs Capac. AltN ø N AltII
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ

Mar.dig si no
lilio.

Núm. [ ] Proc. Les Guàrdies 7269 Area Cossetània NúmInv. [ ]

Crono IIIa Tipus [ ] Boca [ ] Espt. [ ] Car. [ ] Max. [ ] Alt [ ]

.1 [ ] AngLI [ ] AngEs [ ] Capac. [ ] AltN [ ] N [ ] AltII [ ]

Secc.Vora [C] [RH] [RV] [Q] [T] [Ind] Tipus fons [aps] [apm] [apr] [X]rd

Observ
RA
A

Mar.dig
[ ] si
[ ] no

Biblio. [ ]

Núm. [ ] Proc. Les Guàrdies 7269 Area Cossetània NúmInv. [ ]

Crono IIIa Tipus [ ] Boca [ ] Espt. [ ] Car. [ ] Max. [ ] Alt [ ]

.1 [ ] AngLI 13 AngEs [ ] Capac. [ ] AltN [ ] N [ ] AltII 14

Secc.Vora [C] [RH] [RV] [Q] [T] [Ind] Tipus fons [aps] [apm] [apr] [ ]rd

Observ
RA
A

Mar.dig
[ ] si
[ ] no

Biblio. [ ]

Núm. [ ] Proc. Les Guàrdies 7269 Area Cossetània NúmInv. [ ]

Crono IIIa Tipus [ ] Boca [ ] Espt. [ ] Car. [ ] Max. [ ] Alt [ ]

.1 [ ] AngLI 20 AngEs [ ] Capac. [ ] AltN [ ] N [ ] AltII 20

Secc.Vora [C] [RH] [RV] [Q] [T] [Ind] Tipus fons [aps] [apm] [apr] [ ]rd

Observ
RA
A

Mar.dig
[ ] si
[ ] no

Biblio. [ ]

Núm. [ ] Proc. Les Guàrdies 7269 Area Cossetània NúmInv. [ ]

Crono IIIa Tipus [ ] øBoca 112 øEspt. [ ] øCar. [ ] øMax. [ ] Alt [ ]

1 [ ] AngLI [ ] AngEs [ ] Capac. [ ] AltN [ ] ø N [ ] AltII 13

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Mar.dig
 si
 no

lilio. [ ]

Núm. [ ] Proc. Les Guàrdies 7269 Area Cossetània NúmInv. [ ]

Crono IIIa Tipus [ ] øBoca 115 øEspt. [ ] øCar. [ ] øMax. [ ] Alt [ ]

1 [ ] AngLI 9 AngEs [ ] Capac. [ ] AltN [ ] ø N [ ] AltII 17

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Mar.dig
 si
 no

lilio. [ ]

Núm. [ ] Proc. Les Guàrdies 7269 Area Cossetània NúmInv. [ ]

Crono IIIa Tipus [ ] øBoca 121 øEspt. [ ] øCar. [ ] øMax. [ ] Alt [ ]

1 [ ] AngLI 12 AngEs [ ] Capac. [ ] AltN [ ] ø N [ ] AltII 17

Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Mar.dig
 si
 no

lilio. [ ]

Núm. [ ] Proc. Les Guàrdies 7269 Area Cossetània NúmInv. [ ]
Crono IIIa Tipus [ ] øBoca 100 øEspt. [ ] øCar. [ ] øMax. [ ] Alt [ ]
1 [ ] AngLI 9 AngEs [ ] Capac. [ ] AltN [ ] ø N [ ] AltII 15
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Mar.dig
 si
 no
Illo.

Núm. [ ] Proc. Les Guàrdies 7269 Area Cossetània NúmInv. [ ]
Crono IIIa Tipus [ ] øBoca 102 øEspt. [ ] øCar. [ ] øMax. [ ] Alt [ ]
1 [ ] AngLI [ ] AngEs [ ] Capac. [ ] AltN [ ] ø N [ ] AltII 12
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Mar.dig
 si
 no
Illo.

Núm. [ ] Proc. Les Guàrdies 7269 Area Cossetània NúmInv. [ ]
Crono IIIa Tipus [ ] øBoca 111 øEspt. [ ] øCar. [ ] øMax. [ ] Alt [ ]
1 [ ] AngLI 14 AngEs [ ] Capac. [ ] AltN [ ] ø N [ ] AltII 17
Secc.Vora C RH RV Q T Ind Tipus fons aps apm apr rd

Observ
RA
A
Mar.dig
 si
 no
Illo.

4. LES ÀMFORES IMPORTADES DE L'ASSENTAMENT IBÈRIC DE LES GUÀRDIES. (David Asensio i Vilaró)

D'entre els materials ceràmics recuperats en els jaciments ibèrics, les àmfores d'importació esdevenen, tal vegada, l'element més representatiu a l'hora de refer la realitat comercial de cada assentament. En el jaciment ibèric de Les Guàrdies aquestes àmfores importades hi són molt ben representades; testimoni inequívoc d'un tràfic comercial d'una notable intensitat. En trobem de procedències molt diverses: Eivissa, Cartago, Marsella, Sicília, Grècia, Cadis, Sud d'Itàlia.

No hi falta, doncs, cap d'aquells nuclis comercials mediterranis que produeixen mercaderies de valor que envasen en recipients amfòrics fabricats en els mateixos centres per tal d'afavorir la seva exportació més enllà de les seves fronteres. Ara bé, la representació en el nostre jaciment d'envasos comercials de cadascuna de les potències esmentades és molt desigual. En efecte, pel que fa a la fase ibèrica plena (segles IV-III aC.), les àmfores de l'Eivissa púnica predominen quantitativament, de forma molt clara, per damunt de la resta de produccions. El tipus amfòric ebusità més antic documentat és el d'un únic exemplar del Tipus 1.3.1.2. de J.Ramon (antigues PE 13) datable del segle V aC, peça que constitueix un dels elements ceràmics amb una datació més alta del jaciment de les Guàrdies i que, per tant, ha de ser considerada en el moment de fixar la datació inicial d'aquest assentament ibèric. A partir d'aquí hi ha una bona representació de la variant ebusitana pròpia del segle IV aC, el Tipus 8.1.1.1. (PE 14) de J.Ramon, tot i que les formes més ben representades són les variants típiques del segle III aC., tant les T.8.1.2.1. (PE 15) com, sobretot, les T.8.1.3.1. (PE 16). Finalment, cal fer notar que si bé el jaciment coneix una important fase darrera d'ocupació datable en els segles II-I aC., no hi ha cap peça ebusitana d'aquest moment a les Guàrdies.

La segona producció quantitativament millor representada és la de la producció d'àmfores púniques de la Mediterrània central (Cartago fonamentalment i àrees adjacents com Sicília o Sardenya). En aquest cas les variants més antigues documentades a les Guàrdies es daten del segle IV aC. Es tracta, concretament, d'un exemplar del Tipus 2.2.1.2., la forma antiga de la sèrie de les Mañá C, i un altre exemplar de vora del Tipus 4.2.1.5., en aquest cas forma antiga de la sèrie de les Mañá D. Com en el cas de les àmfores ebusitanes, els tipus més bem representats són els d'exemplars datables en el segle III aC, amb les variants més esteses i comunes d'aquest període, és a dir, les Mañá D clàssiques o T.5.2.3.1. de J.Ramon i les Mañá C també clàssiques o T.7.2.1.1. de J.Ramon. També cal ressenyar la presència, relativament abundosa, d'una variant no tant comuna però del mateix moment que les anteriors esmentades, com és el Tipus 6.1.2.1. de J.Ramon. Pel que fa al darrer període d'ocupació de les Guàrdies, la fase de l'Ibèric Final, a diferència del que passa amb les àmfores ebusitanes, les centremediterrànies sí que es troben representades, amb algun exemplar del Tipus 7.4.2.1. de J.Ramon, les antigues Mañá C2, pròpies del segle II aC. Finalment, cal esmentar la documentació d'algunes vores de les anomenades àmfores tripolitanes, d'indubtable producció nord-africana, que ens situen ja dins del segle I aC, almenys dins de la primera meitat d'aquest segle, aportant informació pel que fa a les dates més recents de l'assentament de les Guàrdies.

Per acabar amb els recipients amfòrics provinents d'àmbit púnic, cal esmentar la presència d'una vora d'àmfora púnica de la Zona del Cercle de l'Estret del T.7.4.3.3. de J.Ramon que es situa també en el període final de l'assentament ibèric de Les Guàrdies, més concretament en el segle II aC.

També com a material amfòric amb presència dins del conjunt de Les Guàrdies, tot i que també molt minoritària, cal ressenyar la documentació

d'algunes poques àmfores massalotes, en concret dos exemplars dels tipus 7 i 8 de M.Py, respectivament, ambdós tipus datables en el segle IV aC.

Finalment hi ha una molt bona representació d'aquells recipients amfòrics produïts en la zona històricament coneguda com a Magna Grècia (colònies gregues del sud d'Itàlia i Sicília) però a partir del domini polític i econòmic de Roma (és a dir, a partir de meitats del segle III aC). Per aquest caràcter fronterer, aquestes àmfores han rebut la denominació d'àmfores grteco-itàliques, com diem força ben representades al jaciment de les Guàrdies. Provenint de les fases i les zones del jaciment encara plenament ibèriques, hi trobem peces de les variants més antigues, les de vora de tendència horitzontal i coll curt, de ple segle III aC (tipus Lyding-Will A o B) i de les una mica més evolucionades de finals del segle III aC. i principis de la centúria següent (tipus Lyding-Will C o D) En la zona o nivells arqueològics del període ibèric final, el predomini és dels tipus que ja no podem esmentar com a greco-itàlics sinó ja totalment romans. Hi ha documentació tant del tipus datable dins de ple segle II aC., les anomenades Dressel 1A, com també dels tipus més evolucionats ja dins de la primera meitat del segle I aC, les Dressel 1B.

En definitiva, aquesta evidència amfòrica, fins ara ressenyada, permetria afirmar que, en el període anterior a la conquesta romana (i, fins i tot, en la primera etapa de la intervenció romana a la Península Ibèrica a partir de la Segona Guerra Púnica, entre el 218 i el 201 aC), les potències d'àmbit púnic juguen, d'alguna manera, un paper protagonista en les activitats comercials dels habitants ibèrics dels assentaments de la costa catalana, com el de les Guàrdies. En la fase ibero-romana del jaciment, posterior a la conquesta romana (segles II-I aC.), el panorama canvia radicalment; ara, lògicament, els envasos predominants són els procedents de la Itàlia romana (àmfores itàliques de la sèrie Dressel 1), seguits a molta distància dels recipients provinents del nord d'Àfrica (Mañá C2, àmfores tripolitanes).

També podem concloure que aquest conjunt de recipients amfòrics d'importació del jaciment de Les Guàrdies presenta una varietat i una quantitat més que notable en relació al que acostuma a aparèixer a molts assentaments ibèrics, el que demostraria un lligam força estret entre la funció econòmica de l'assentament i l'esfera de les activitats comercials. Amb tot, aquesta relació no seria de primera mà car la comparació entre el conjunt de Les Guàrdies amb el de la Ciutadella Ibèrica d'Alorda Park (Calafell, Baix Penedès) mostra la presència d'un seguit d'elements excepcionals o, fins i tot, exòtics que hi són del tot absents a les Guàrdies. Això faria pensar que la zona de port, de contacte directe amb l'agent comercial extern, es donaria a la Ciutadella de Calafell, tot i que també creiem clar el lligam estret entre ambdós jaciments, fet que explicaria la relativa abundància i riquesa del material amfòric de les Guàrdies, objecte d'aquestes línies.

5. LA CERÀMICA DE VERNÍS NEGRE DE LES GUÀRDIES (M. Teresa Miró)

Ceràmica àtica

Les importacions àtiques es poden datar bàsicament al llarg del segle IV aC. Si bé algunes formes de la producció de vernís negre podrien arribar a datar-se en el darrer quart del segle V aC, la qual cosa permetria endarrerir lleugerament la cronologia inicial de l'assentament, tot i que correspondrien majoritàriament al primer quart de segle, no obstant la producció de figures roges cal situar-la enterament dins el segle IV aC i més concretament en el segon i tercer quarts del segle. En aquest sentit també és significativa l'absència d'exemplars de la classe de Sant Valentí, datables entre el darrer quart del V aC i el primer decenni del IV aC, cosa que ens confirmaria una cronologia del segle IV.

La producció més representada correspon a la ceràmica àtica de vernís negre. D'aquesta s'han pogut identificar les següents formes: pàteres o bols de les formes *incurving rim* i *outturned rim* de Sparkes i Talcott decorades al fons intern amb palmetes impreses unides per línies incises en forma de quart de cercle i amb rodeta, plat de peix, crater, àmfora, cilix i escif. Aquest conjunt de formes és el que es localitza habitualment als assentaments ibèrics catalans i correspon al servei de vi, amb els grans contenidors i els vasos per a veure.

Pel que fa a la producció àtica decorada amb figures roges cal destacar la presència de craters de campana. Entre aquests, un fragment de vora i colla amb la representació d'una amazonomàquia amb una amazona o un arimasp lluitant amb un grifó. Aquesta peça es pot adscriure a un taller relacionat amb el grup G (datat pels volts de mitjans de segle IV aC), on és molt habitual aquest tipus de representació. La decoració de la resta de fragments correspon a

zones ornamentals del vas (garlandes, orles de meandres) o a escenes de palestra amb joves vestits amb himatió.

Ceràmica de vernís negre

El jaciment de les Guàrdies ha proporcionat un gran nombre de material datable al segle III aC, principalment en la segona meitat de segle i més concretament en el tercer quart.

Cal destacar, per la seva abundància, el material procedent dels tallers de Roses o relacionats amb aquests com el taller de les pàteres de les tres palmetes radials o el de Nikia Iwn, del qual s'han pogut identificar diversos exemplars amb les característiques palmetes. Les formes representades més àmpliament dels tallers occidentals són el bol Lamboglia 27 amb decoració d'una roseta interna i la pàtera Lamboglia 26 amb decoració de palmetes i rodeta. D'aquest taller també s'han identificat altres formes habituals com la Lamboglia 24, la Lamboglia 25b, la Lamboglia 23 (imitació del plat de peix àtic), la lamboglia 33, la Lamboglia 36, la Lamboglia 40, la Lamboglia 49 i el guttus amb bec amb decoració antropomorfa.

En canvi, la presència del taller itàlic de les petites estampetes és més aviat escadussera, el que pot representar, juntament amb una presència residual de campaniana A antiga (formes Lamboglia 68 i 48, amb decoració pintada en línies blanques i vermelles), uns contactes econòmics més forts amb els tallers de la zona emporitana que amb els tallers itàlics. També s'han exhumat en petit nombre exemplars de ceràmica de vernís negre procedents de tallers púnics.

Les produccions datables al segle II aC es redueixen a campaniana A i campaniana B. La major part d'exemplars de campaniana A es poden situar a la

primera meitat de segle. La diversitat de formes no és gaire ampla i resta reduïda a les Lamboglia 26, 27 i 5.

ELS MATERIALS D'ÈPOCA TARDOANTIGA DE LES ALBARDES (El Vendrell, Baix Penedès) (J. M. Macias, J. Menchon, J. M. Puche, J. A. Remolà)¹

El jaciment de "les Albardes" es troba situat al SW del terme municipal del Vendrell, al peu del turó del Puig Rodó i a poc més de tres quilòmetres del mar, en una zona aterassada que, a partir d'aquí, s'eixampla fins al mar, comunicant-se directament amb les platges de Coma-ruga i Sant Salvador. El jaciment es troba al costat del torrent conegut amb el nom de "Fondo de les Quatre-Boques".

D'aquest jaciment hem seleccionat dos dipòsits que passarem a anomenar V1 i V2. V1 agrupa les unitats estratigràfiques 13003 i 13004, les quals corresponen a un mateix dipòsit arqueològic associat al colgament i terraplenament d'un rierol. Sobre aquest dipòsit es van alçar una sèrie d'estructures -molt deteriorades i només parcialment conegudes- que conformen una sèrie d'àmbits presumptament relacionats amb una vil·la d'època tardoantiga. Es tracta, doncs, d'un terraplenament associat, probablement, a una activitat constructiva. El material presenta una elevada fragmentació i un nivell de residualitat manifesta que podem situar, aproximadament, sobre el 30% (a partir del nombre de fragments de vaixel·la fina importada). Reuneix les característiques que són pròpies a la majoria de terraplenaments constructius i indeterminats: elevada residualitat, heterogeneïtat, alts nivells de fragmentació, etc.

El segon dipòsit (V2) correspon a la unitat estratigràfica 13040. Es tracta del nivell de colgament d'una estructura circular excavada en la roca, de funcionalitat ara com ara incerta. Per les dimensions i l'existència d'un possible accés en rampa podem descartar que es tracti d'una sitja o d'un pou. Sobre la base d'aquest retall es va identificar una acumulació de materials barrejats amb

---

¹ Les dades que aquí s'exposen estan estretes de l'article dels mateixos autors "Nous contextos ceràmics del segle IV i inicis del V en la província de Tarragona", publicat a *Arqueo Mediterrània 2, Contextos ceràmics d'època romana tardana i de l'alta edat mitjana (segles IV-X)*, pàg. 153-177. Barcelona 1997.

llims i carbons. A diferència de l'anterior, es tracta d'un conjunt força homogeni, amb nivells de fragmentació moderats i residualitat mínima. La majoria de fragments corresponen a un nombre molt limitat d'exemplars.

A continuació passarem a fer algunes consideracions sobre els diferents tipus de materials ceràmics que s'hi ha identificat.

La vaixel·la de taula

Dins del grup de vaixel·la fina destaquen, tant pel seu pes numèric com per les seves implicacions cronològiques, les produccions africanes. A nivell cronològic, se situen a la segona meitat del segle IV dC.

Els dos conjunts estudiats de Les Albardes se'ns mostren, malgrat el seu procés de formació, força uniformes i coherents. No s'ha recuperat cap forma de TSA C amb cronologia posterior a segona meitat de segle IV i es documenten les formes Hayes 67 i Hayes 91 en TSA D. És de destacar l'existència d'una Hayes 58A que, per les seves característiques formals, pot ser considerada com una producció en TSA E. La pràctica absència de TSA C i una major presència de formes que s'inicien dins la segona meitat del segle es correspon amb les característiques pròpies de la formació d'aquests nivells. També cal tenir en compte l'absència de formes de TSA D de la primera meitat del segle V, per exemple les formes Hayes 80, Hayes 81, Hayes 61B, etc.

La ceràmica comuna africana

L'estudi de les ceràmiques comunes africanes dels dipòsits que ens ocupen ha de tenir en compte, per una banda, l'escàs coneixement que tenim de dipòsits d'aquesta cronologia i, per altra, la situació geogràfica dels propis jaciments. Per això les dades que aportem sobre aquesta producció esdevenen una primera aproximació, a partir de la qual podem establir confrontacions amb altres conjunts.

El conjunt de ceràmica comuna africana dels dipòsits de les Albardes és relativament reduït, per la proporció que representa respecte als altres tipus i si es compara amb altres conjunts de la mateixa època. En el dipòsit V1 tenim les formes Lamb. 10, Lamb. 10B (residual) i Ostia III-332. En el dipòsit V2 tan sols individus corresponents a la forma Lamb. 9A.

És interessant també constatar l'absència de formes característiques de la primera meitat del segle V com, per exemple, la form Vila Roma 5.40.

Ceràmica comuna romana

Donat l'escàs coneixement que tenim sobre aquesta classe ceràmica i la manca de perioditzacions establertes, el comentari que podem efectuar es restringeix exclusivament a l'anàlisi d'algunes de les formes més significatives i que, pels paral.lels identificats, ens plantegen interrogants sobre l'origen i l'abast geogràfic de la seva distribució.

Al jaciment de les Albardes destaca el fet que la ceràmica grollera reduïda supera a la ceràmica comuna oxidada, la qual cosa no passa a Tarraco i jaciments més propers. L'única explicació vàlida es troba, precisament, en el fet de ser un jaciment rural allunyat de Tàrraco. En aquest sentit, la ceràmica grollera de cuina ve a substituir les cassoles i olles en ceràmica africana que en aquests dipòsits són gairebé inexistents.

Hi trobem olles globulars de vora arrodonida exvasada que responen encara a una tradició pròpia del segle III, tal com posen de manifest exemplars documentats a Vilauba (Castañer *et alii* 1990: fig. 23; Cases *et alii* 1990) i que no són presents en el dipòsit de Vila-roma (TED'A 1989). De les cassoles hi destaquem un exemplar (lám. 2, 9) que presenta similituds amb la forma local o regional 4.2 de Reynolds (1985) datada entre la segona meitat del III i finals del IV/inicis del V. Ambdues formes estan fetes a torn lent i, en el cas d'Alacant, es contempla com una forma de difusió fonamentalment costanera.

Són presents també cassoles de paret convexa i fons pla (làm. 2, 1) o possiblement convexa (làm. 2, núms. 6 i 7), petits bols (làm. 2, 4) i olles de vora exvasada o perfil en S (làm. 2, núms. 3 i 5). Tot i no haver-ne clars paral·lels, fet comprensible si tractem de produccions d'origen clarament local i/o regional, la majoria de les evidències que disposem apuntaven, fins al moment, que aquestes formes són més típiques del segle V. Aquest fet és cert, en el sentit que la davallada que experimenten les produccions de ceràmica comuna africana implica l'auge de la vaixel·la de cuina grollera reduïda, satisfeta a partir de produccions locals i importades. No obstant, les evidències que presentem ens indiquen que, de forma encara minoritària, alguns d'aquests prototipus ja es comencen a produir durant la segona meitat del segle IV dC.

Les àmfores

El dipòsit V2 és, malgrat la migradesa de la mostra, força interessant. En primer lloc, observem l'absència dels tipus vinculats a les sèries africanes clàssiques (Africanes I i II: Keay 3 i 5-7) i la presència dels anomenats contenidors cilíndrics de mitjanes dimensions (Keay 25). Aquests darrers comencen a produir-se a partir de mitjan segle IV per assolir la seva màxima difusió entre finals d'aquesta centúria i inicis de la següent. En aquest cas, els tres individus identificats corresponen a la mateixa variant (25C), habitual en contextos de la segona meitat/finals del segle IV en ciutats com, per exemple, Roma (edifici portuari del Lungotevere Testaccio) (Sorrenti/Meneghini/Incitti 1985). Interessant també, és la presència d'una marca sobre el coll (NCT), atesa la raresa de marques sobre aquest tipus d'àmfora (Keay 1984). Dins del component hispànic podem destacar la preeminència del tipus Keay 23, acompanyat d'un exemplar del tipus 16/22 (?). La diversitat tècnica de les pastes ens fa ser prudents en l'atribució concreta a un àrea de producció. Finalment podem assenyalar l'absència, poc significativa per la migradesa de la mostra, de tipus d'origen oriental, la presència dels quals es generalitzarà a Tàrraco a partir del segon quart del segle V.

Bibliografia

AGUAROD 1991

C. Aguarod: *Cerámica romana importada de cocina en la Tarraconense*, Zaragoza.

AQUILUÉ 1992

X. Aquilué: *Relaciones económicas, sociales e ideológicas entre el Norte de Africa y la Tarraconense en época romana. Las cerámicas de producción africana procedentes de la Colonia Iulia Urbs Triumphalis Tarraco*, "Tesis microfilmada" 1275, Universitat de Barcelona.

ATLANTE 1981

A. Carandini (a cura di): *Atlante delle forme ceramiche. Ceramica fina romana nel bacino Mediterraneo (Medio e Tardo impero)*, Roma.

CASAS *et alii* 1990

J. Cases, P. Castanyer, J.M. Nolla, J. Tremoleda: *Ceràmiques comunes i de producció local d'època romana I. Materials Augustals i alto-imperials a les comarques orientals de Girona*. Centre d'investigacions arqueològiques de Girona. Sèrie Monogràfica 12. Girona.

CASTANYER *et alii* 1990

P. Castanyer, J. Tremoleda, A. Roure: "Un conjunt ceràmic de finals del segle III d.C. a Vilauba (Camós, Pla de l'Estany)", a *CYPSELA VIII*. Girona, 157-191.

C.A.T.H.M.A. 1991

C.A.T.H.M.A.: "Importations des céramiques communes méditerranéennes dans la midi de la Gaule (Ve - VIIe s.)", a *A ceramica medieval no Mediterraneo Occidental* (Lisboa 1987). Publicaciones del Campo Arqueológico de Mértola. Lisboa, 27-47.

GARCIA/REVILLA en premsa

J. García, V. Revilla: "El nivell d'amortització del Kardo maximus d'lluro (Mataró), a *Contextos ceràmics d'època romana tardana i de l'Alta Edat Mijana (Segles IV-X)*, Badalona (1996).

GURRI/RUIZ 1993

E. Gurri, M. Ruiz: "El sector nord-est de la ciutat d'lluro (Mataró, Maresme). Noves aportacions arqueològiques", a *Puig Castellar, IV èp.*, 5. Sta. Coloma de Gramanet (Barcelona), 73-86.

KEAY 1984

Simon J. Keay: *Late Roman Amphorae in the Western Mediterranean. A tipology and economic study: the catalan evidence*, BAR International Series 196.

LAIZ/BERROCAL 1991

Mª D. Láiz, M^a del C. Berrocal: "Un vertedero tardío en C/Duque 33, a *Antigüedad y Cristianismo VIII*, Murcia, 321-340.

LOPEZ *et alii* en premsa

A. López, X. Fierro, A. Caixal: "Ceràmica dels segles IV al X en alguns jaciments de les comarques de Barcelona", a *Contextos ceràmics d'època romana tardana i de l'Alta Edat Mijana (Segles IV-X)*, Badalona (1996).

LOPEZ PIÑOL 1989

M. López Piñol: "La ceràmica de producció africana del nivel de abandono del Grau Vell en Sagunto", a *Homenatge a A. Chabret 1888-1988*, València, 221-251.

MACIAS 1993

Josep M. Macias: *Ceràmiques grolleres tardo-romanes de l'Antiga Audiència. La ceràmica comuna a Tàrraco en la segona meitat del segle V d.C. Caracterització macroscòpica i estudi arqueològic*, Tesis de Llicenciatura, llegida en la Universitat de Barcelona.

REMOLÀ 1996:

J.A. Remolà: *El comerç marítim durant el tardo-imperi: el cas de Tàrraco a través de les àmfores*, Tesi Doctoral inèdita, Universitat Autònoma de Barcelona

REYNOLDS 1985

P. Reynolds: Ceràmica tardorromana modelada a mano de carácter local, regional y la importación de la provincia de Alicante, a *Lucentum*, IV. Alacant, 245-267.

REYNOLDS 1995

P. Reynolds, *Trade in the Western Mediterranean, AD 400-700: The ceramic evidence*, BAR Internacional Series 604.

RÜGER 1968

Ch. B. Rüger, "Römische Keramik aus dem Kreuzgang der Kathedrale von Tarragona", a *Madridrer Mitteilungen* 9, 237-258.

SAGUÍ 1980

L. Saguí: "Ceràmica africana dalla Villa di Tiberio a Sperlonga", a *Mélanges de l'école française de Rome* 92/1, Roma, 471-503.

SORRENTI/MENEGHINI/INCITTI 1985

S. Sorrenti/R. Meneghini/M. Incitti: "Lungotevere Testaccio", a *Relazioni su scavi, trovamenti, restauri in Roma e suburbio*, Roma, 560-595.

TED'A 1989

TED'A: Un abocador del segle D d.C. en el fòrum provincial de Tàrraco. Memòries d'excavació 2. Tarragona.

TORTORELLA 1981

S. Tortorella: "Ceràmica di produzione africana e rinvenimenti archeologici sottomarini della media e tarda età imperiales: analisi dei dati e dei contributi reciproci", a *MEFRA*, 93, 355-380.

VEGAS 1973

M. Vegas, *Cerámica común romana del Mediterráneo Occidental*, Barcelona

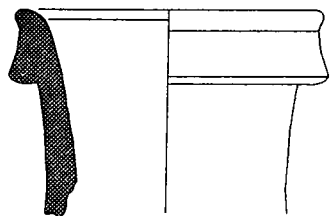
VILLA 1994

L. Villa: "Le anfore tra tardoantico e medioevo", a *Ad mensam. Manufatti d'uso da contesti archeologici fra tarda antichità e medioevo*, Udine, 335-432

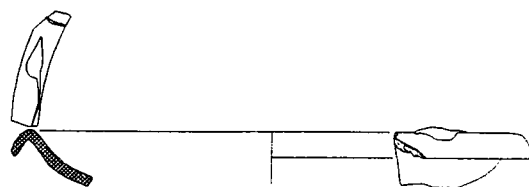
EL BOSQUET

Làmina 1

1. BO-98-3505-1. Àmfora tripolitana antiga
2. BO-98-4003-2. Terra Sigillata Sud-gàl.lica Drag. 35.
3. BO-98-4003-3. Terra Sigillata Sud-gàl.lica Drag. 27.
5. BO-98-4008-4. Terra Sigillata Hispànica Drag. 36.
7. BO-98-4003-4. Terra Sigillata Africana A Lamb. 6.
8. BO-98-4005-1. Ceràmica comuna africana Hayes 199
9. BO-98-4007-1. Terra Sigillata Hispànica Drag. 33.
10. BO-98-4008-1. Terra Sigillata Hispànica Drag. 15/17.
11. BO-98-4008-3. Terra Sigillata Hispànica Drag. 35.

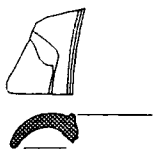
1

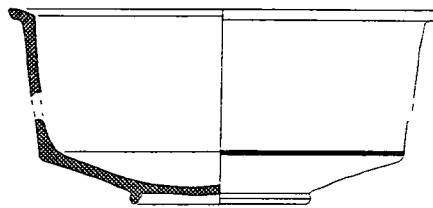
2

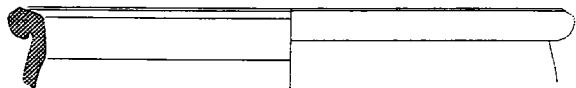
3

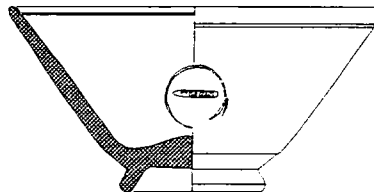
5

7

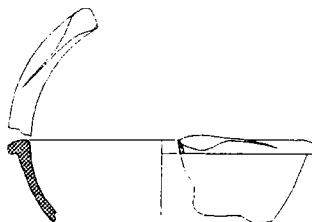
8

9

10

11

Intervenció :

El Bosquet

0 10 cm

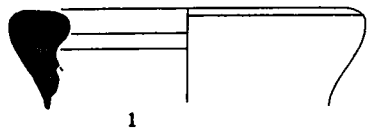
Làmina : 1

EL BOSQUET

Làmina 2

1. BO-98-4008-7. Àmfora sud-hispànica Dressel 20.
2. BO-98-4010-1/2. Ceràmica comuna africana, Ostia II, 303.
3. BO-98-40010-3. Campaniana B, Lamb. 1.
4. BO-98-4010-4. Terra Sigillata Hispànica.
5. BO-98-4022-4. Terra Sigillata Hispànica Drag. 18.
6. BO-98-4022-2. Terra Sigillata Hispànica Drag. 37A.

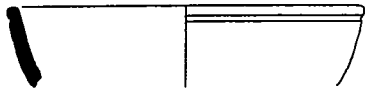

1

2

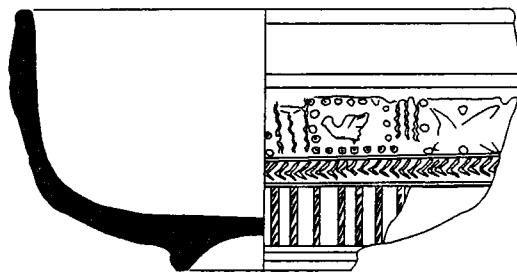
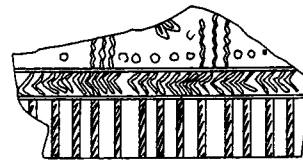
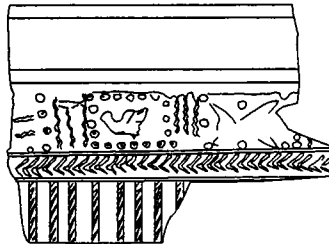
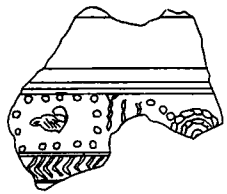
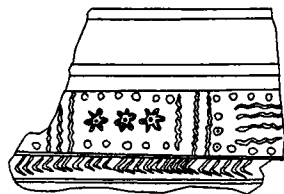
3

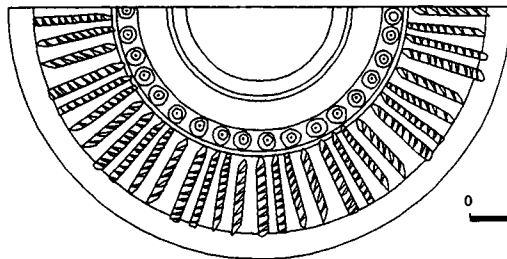
4

5

6

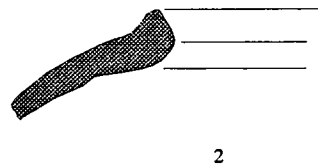
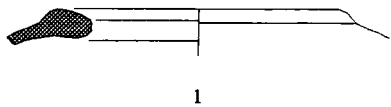

0 10 cm

CAN MASALLERAS

Làmina 1

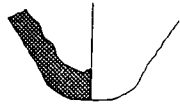
1. CM-96-29018. Àmfora ibèrica.
2. CM-96-29011. Àmfora ibèrica.

CORRAL D'EN GUARDIOLA

Làmina 1

1. EP96-14003. Àmfora ibèrica.
2. EP96-14002. Àmfora ibèrica.
3. EP96-14002. Àmfora ibèrica.
4. EP96-14007. Àmfora ibèrica.
5. EP96-14010. Àmfora ibèrica.
6. EP96-14010. Àmfora ibèrica.

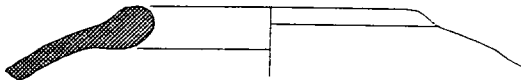
1

2

3

4

5

6

Intervenció : Corral d'en Guardiola

0 10 cm

Làmina : 1

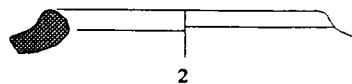
FONDO DEL ROIG

Làmina 1.

1. FR-95-6002. Àmfora ibèrica.
2. FR-96-11001. Àmfora ibèrica.
3. FR-96-11001. Àmfora ibèrica.
4. FR-96-11001. Àmfora ibèrica.
5. FR-96-11001. Àmfora ibèrica.
6. FR-96-11001. Àmfora ibèrica.
7. FR-96-11006. Àmfora ibèrica.
8. FR-96-11006. Àmfora ibèrica.
9. FR-96-11006. Àmfora ibèrica.
10. FR-96-11006. Àmfora ibèrica.
11. FR-96-11009. Àmfora ibèrica.
12. FR-96-11009. Àmfora ibèrica.
13. FR-96-11009. Àmfora ibèrica.
14. FR-96-11034. Àmfora ibèrica.

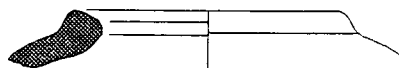
1

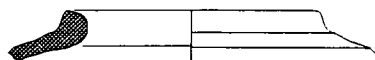
2

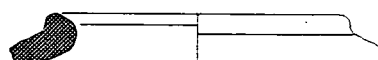
3

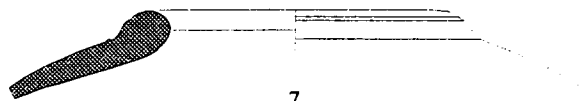
4

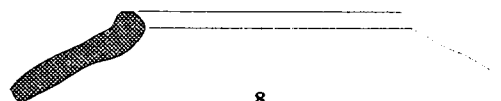
5

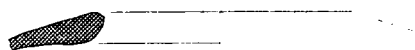
6

7

8

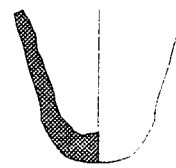
9

10

11

12

13

14

Intervenció : Fondo del Roig

0 10 cm

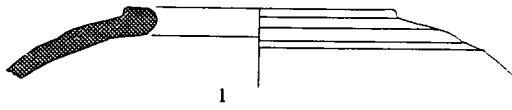
Làmina : 1

LES GUÀRDIES

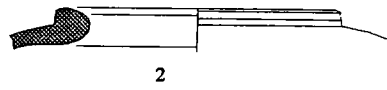
Làmina 1

1. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
2. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
3. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
4. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
5. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
6. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
7. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
8. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
9. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
10. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
11. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
12. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
13. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
14. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
15. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
16. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
17. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
18. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
19. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
20. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
21. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
22. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
23. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.
24. VM-96-7109. Àmfora ibèrica.

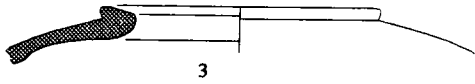

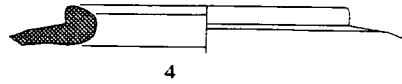
1

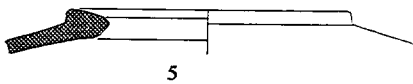
2

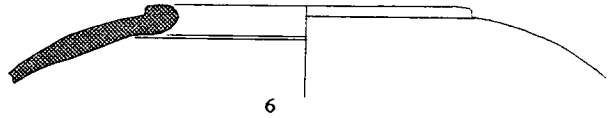
3

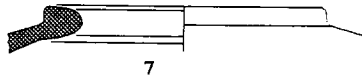
4

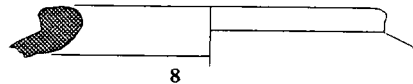
5

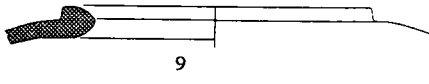
6

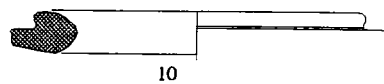
7

8

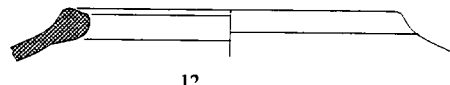
9

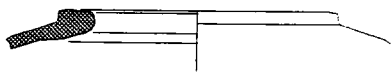
10

11

12

13

14

15

16

17

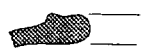
18

19

20

21

22

23

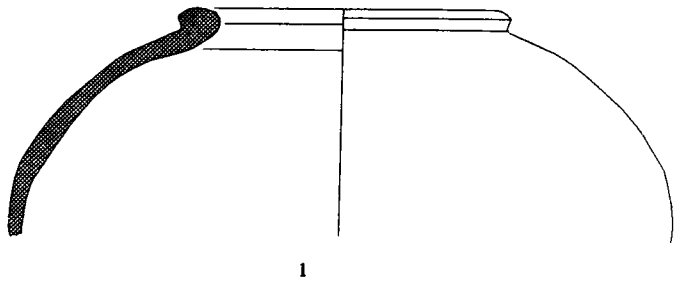

24

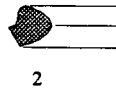
LES GUÀRDIES

Làmina 2.

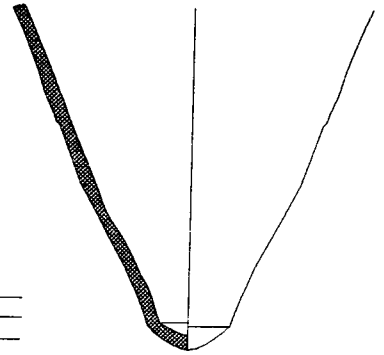
1. VM-96-7153. Àmfora ibèrica.
2. VM-96-7153. Àmfora ibèrica.
3. VM-96-7153. Àmfora ibèrica.
4. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
5. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
6. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
7. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
8. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
9. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
10. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
11. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
12. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
13. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
14. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
15. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
16. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
17. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
18. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
19. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
20. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
21. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
22. VM-96-7199. Àmfora ibèrica.
23. VM-96-7209. Àmfora ibèrica.
24. VM-96-7209. Àmfora ibèrica.
25. VM-96-7209. Àmfora ibèrica.
26. VM-96-7209. Àmfora ibèrica.
27. VM-96-7209. Àmfora ibèrica.

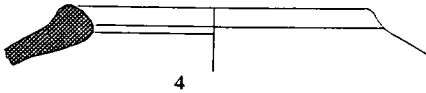
1

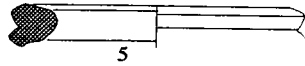
2

3

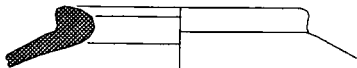
4

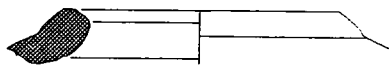
5

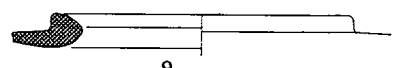
6

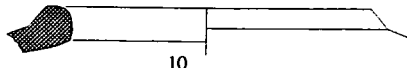
7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

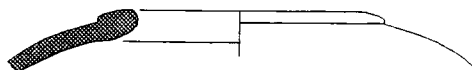
20

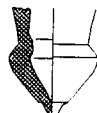
21

22

23

24

25

26

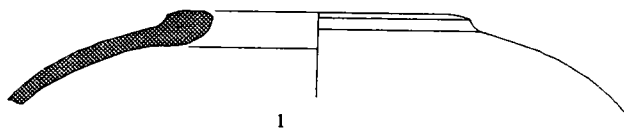
27

LES GUÀRDIES

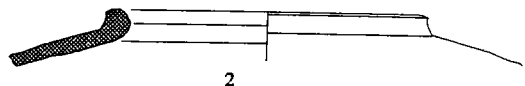
Làmina 3.

1. VM-96-7226. Àmfora ibèrica.
2. VM-96-7226. Àmfora ibèrica.
3. VM-96-7226. Àmfora ibèrica.
4. VM-96-7226. Àmfora ibèrica.
5. VM-96-7233. Àmfora ibèrica.
6. VM-96-7233. Àmfora ibèrica.
7. VM-96-7233. Àmfora ibèrica.
8. VM-96-7233. Àmfora ibèrica.
9. VM-96-7233. Àmfora ibèrica.
10. VM-96-7233. Àmfora ibèrica.
11. VM-96-7233. Àmfora ibèrica.
12. VM-96-7233. Àmfora ibèrica.
13. VM-96-7233. Àmfora ibèrica.
14. VM-96-7244. Àmfora ibèrica.
15. VM-96-7244. Àmfora ibèrica.
16. VM-96-7244. Àmfora ibèrica.
17. VM-96-7244. Àmfora ibèrica.
18. VM-96-7244. Àmfora ibèrica.
19. VM-96-7244. Àmfora ibèrica.
20. VM-96-7244. Àmfora ibèrica.
21. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.
22. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.
23. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.
24. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.
25. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.
26. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.
27. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.

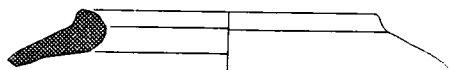
28. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.
29. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.
30. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.
31. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.
32. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.
33. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.
34. VM-96-7247. Àmfora ibèrica.

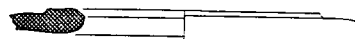
1

2

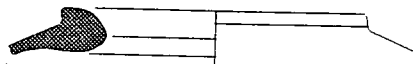
3

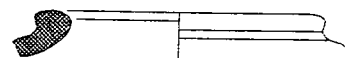
4

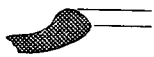
5

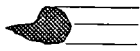
6

7

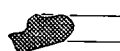
8

9

10

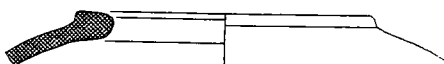
11

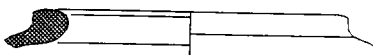
12

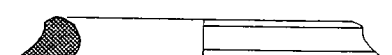
13

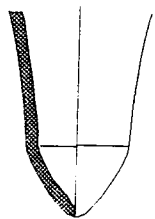
14

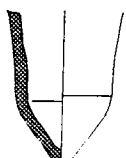
15

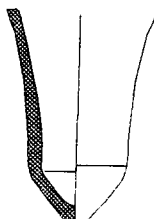
16

17

18

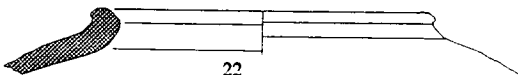
19

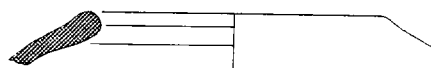
20

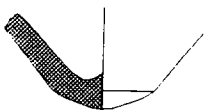
21

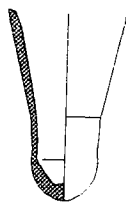
22

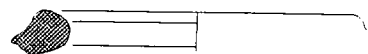
23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

Intervenció : Les Guardies

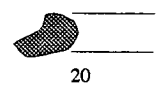
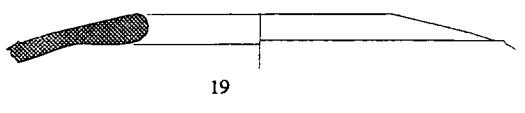
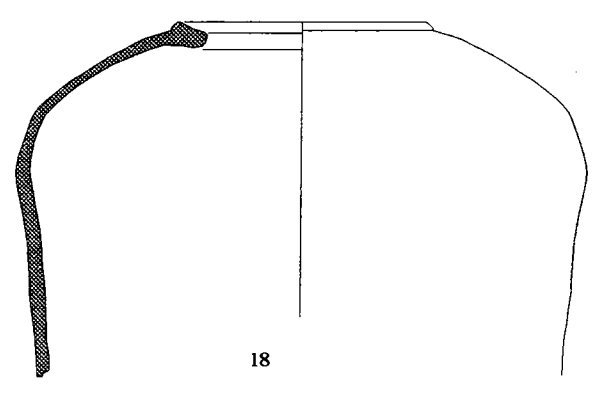
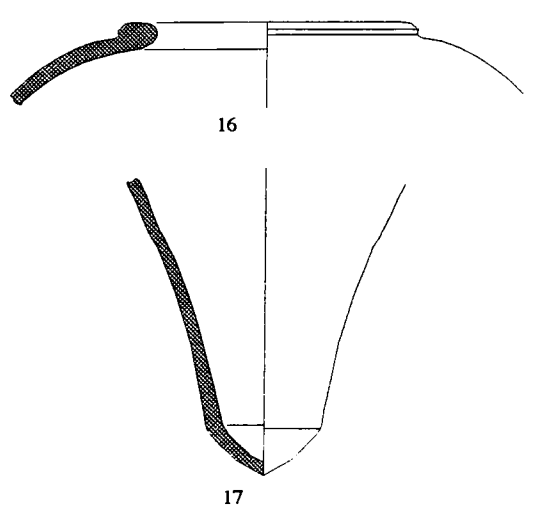
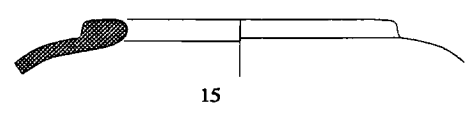
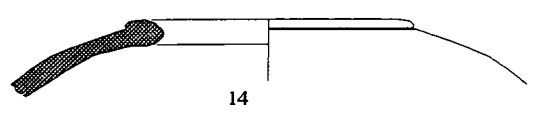
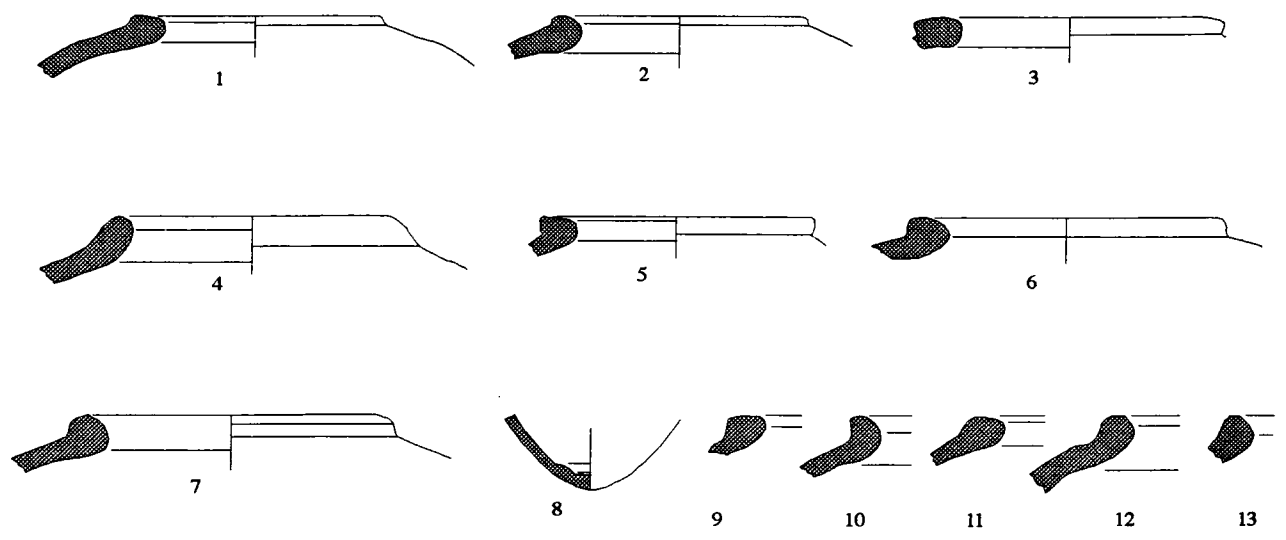
0 10 cm

Làmina : 3

LES GUÀRDIES

Làmina 4.

1. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
2. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
3. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
4. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
5. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
6. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
7. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
8. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
9. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
10. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
11. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
12. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
13. VM-96-7269. Àmfora ibèrica.
14. VM-96-7067. Àmfora ibèrica.
15. VM-96-7250. Àmfora ibèrica.
16. VM-96-7111. Àmfora ibèrica.
17. VM-96-7160. Àmfora ibèrica.
18. VM-96-7160. Àmfora ibèrica.
19. VM-96-7128. Àmfora ibèrica.
20. VM-96-7111. Àmfora ibèrica.

Intervenció : Les Guardies

Làmina : 4

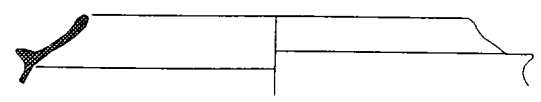
LES GUÀRDIES

Làmina 5.

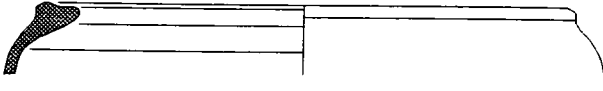
1. VM-96-7042. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla de forma indeterminada.
2. VM-96-7042. Ceràmica comuna ibèrica, olla tipus 3.1.1.
3. VM-96-7050. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla tipus 2.4.1.
4. VM-96-7063. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla tipus 2.4.1.
5. VM-96-7090. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla de forma indeterminada.
6. VM-96-7078. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla de forma indeterminada.
7. VM-96-7090. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla de forma indeterminada.
8. VM-96-7199. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla tipus 2.5.3.
9. VM-96-7063. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla tipus 2.5.3.
10. VM-96-7078. Ceràmica comuna ibèrica, olla tipus 3.1.
11. VM-96-7078. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla tipus 2.5.
12. VM-96-7093. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla de forma indeterminada.
13. VM-96-7109. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla de forma indeterminada.
14. VM-96-xxxx. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla de forma indeterminada.
15. VM-96-7174. Ceràmica comuna ibèrica, olla tipus 3.1.1.
16. VM-96-7175. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla tipus 2.1.
17. VM-96-7123. Ceràmica comuna ibèrica, tenalla tipus 2.4.2.

1

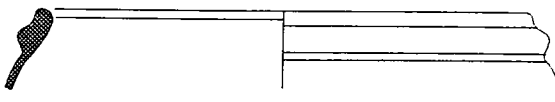
2

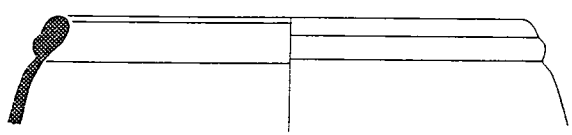
3

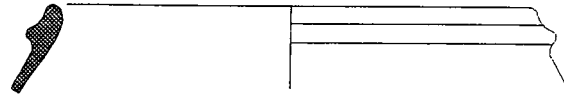
4

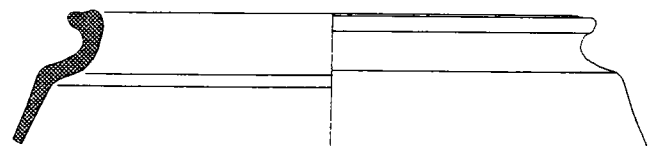
5

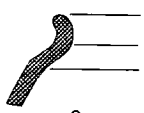
6

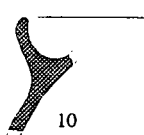
7

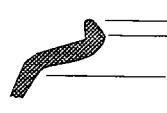
8

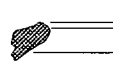
9

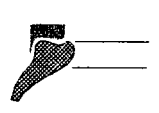
10

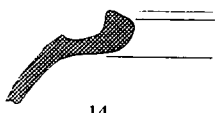
11

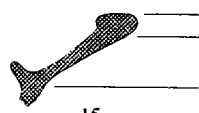
12

13

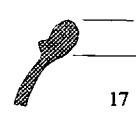
14

15

16

17

Intervenció : Les Guardies

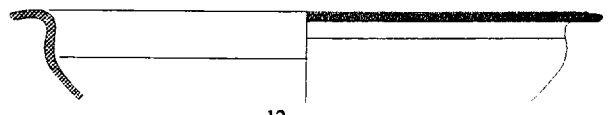
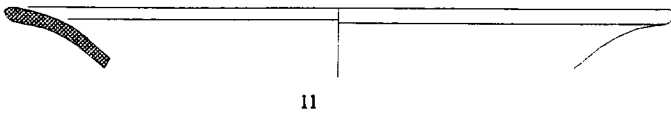
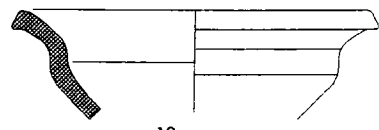
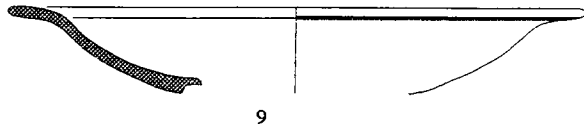
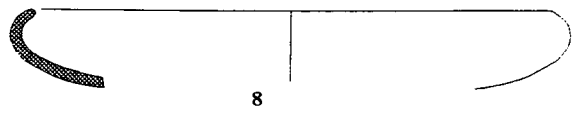
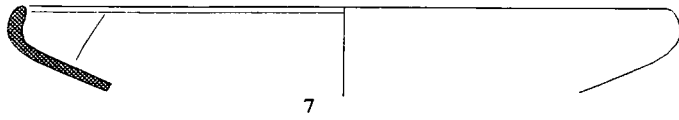
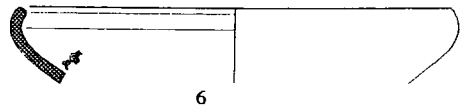
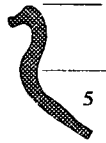
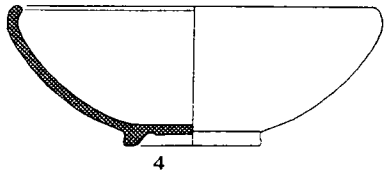
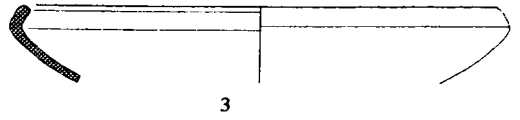
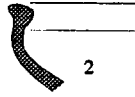
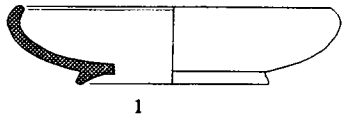

Làmina : 5

LES GUÀRDIES

Làmina 6

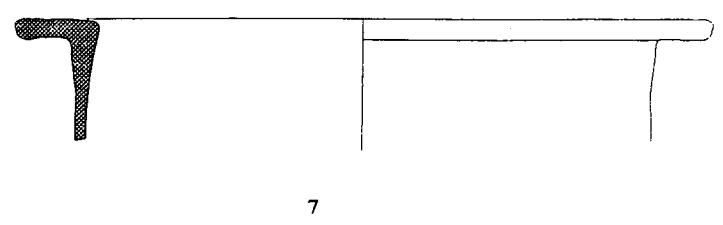
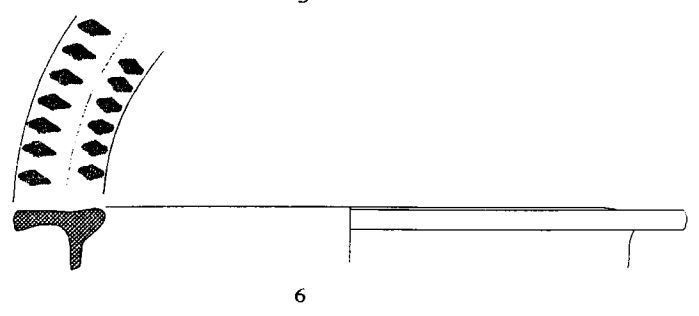
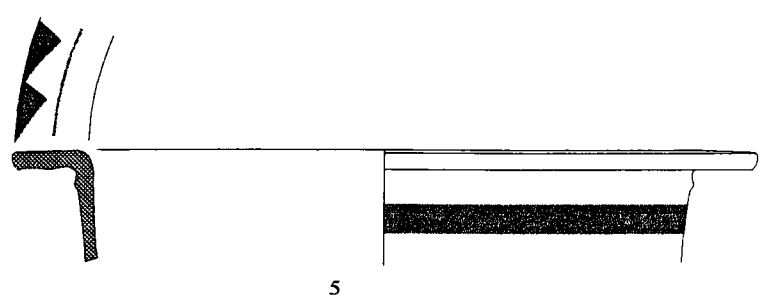
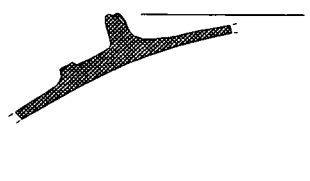
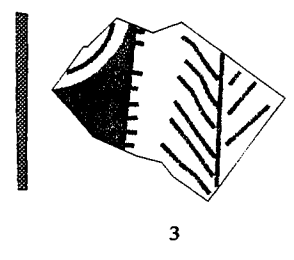
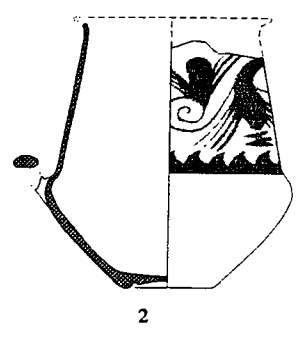
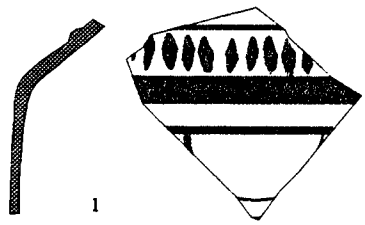
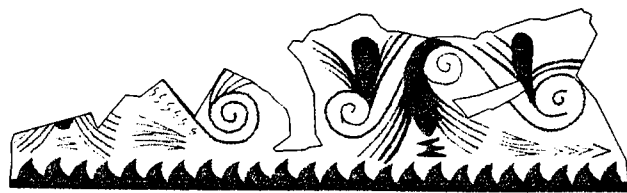
1. VM-96-7001. Ceràmica comuna ibèrica, bol forma 10.2.
2. VM-96-7176. Ceràmica comuna ibèrica, plat de forma indeterminada.
3. VM-96-7042. Ceràmica comuna ibèrica, plat forma 9.2.
4. VM-96-7067. Ceràmica comuna ibèrica, plat forma 9.7.
5. VM-96-7093. Ceràmica comuna ibèrica, plat tipus 9.1.2.
6. VM-96-7109. Ceràmica comuna ibèrica, plat tipus 9.2.1.
7. VM-96-7130. Ceràmica comuna ibèrica, plat forma 9.7.
8. VM-96-7124. Ceràmica comuna ibèrica, plat forma 9.7.
9. VM-96-7001. Ceràmica comuna ibèrica, plat possiblement tipus 9.1.3.
10. VM-96-7042. Ceràmica comuna ibèrica, plat de forma indeterminada.
11. VM-96-7042. Ceràmica comuna ibèrica, plat de forma indeterminada.
12. VM-96-7043. Ceràmica comuna ibèrica, plat de forma indeterminada.

LES GUÀRDIES

Làmina 7

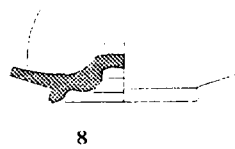
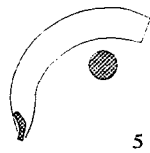
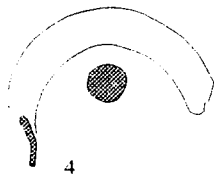
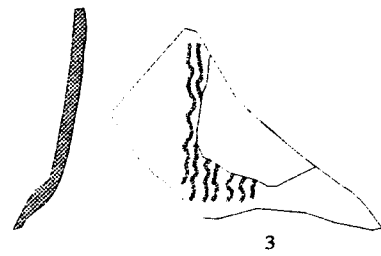
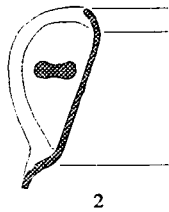
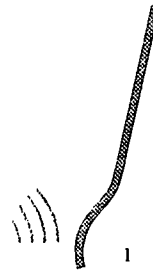
1. VM-96-7244. Ceràmica comuna ibèrica pintada. Possible oinocoe de cos cilíndric (tipus 6.3.2)
2. VM-96-7302. Ceràmica comuna ibèrica pintada. Gerreta bicònica forma 11.2.
3. VM-96-xxxx. Ceràmica comuna ibèrica pintada.
4. VM-96-7130. Ceràmica comuna ibèrica pintada.
5. VM-96-7244. Ceràmica comuna ibèrica pintada. Calat forma 8.
6. VM-96-7244. Ceràmica comuna ibèrica pintada. Calat tipus 8.2.
7. VM-96-7042. Ceràmica comuna ibèrica pintada. Calat forma 8.

LES GUÀRDIES

Làmina 8

1. VM-96-7268. Ceràmica comuna ibèrica pintada. Gerra forma 6.2.
2. VM-96-7042. Ceràmica comuna ibèrica pintada. Gerra forma 11.2.
3. VM-96-7134. Ceràmica comuna ibèrica pintada. Gerra forma 6.2.
4. VM-96-7093. Ceràmica comuna ibèrica. Gerra amb nansa de cistella forma 6.1.
5. VM-96-7175. Ceràmica comuna ibèrica. Gerra amb nansa de cistella forma 6.1.
6. VM-96-7295. Ceràmica comuna ibèrica.
7. VM-96-7154. Ceràmica comuna ibèrica. Gerreta-oinocoe de tipus indeterminat.
8. VM-96-7226. Ceràmica comuna ibèrica. Base indeterminada.

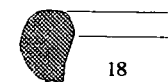
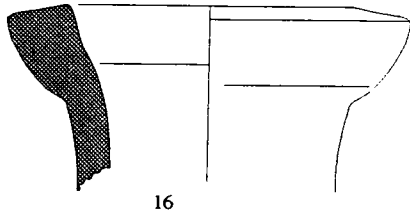
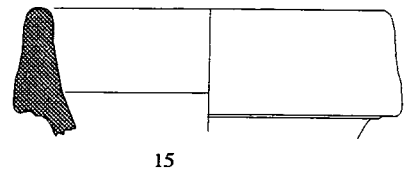
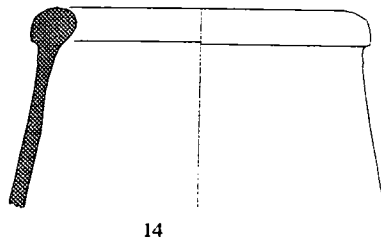
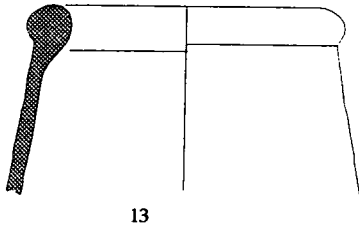
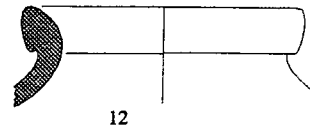
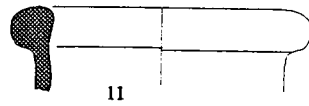
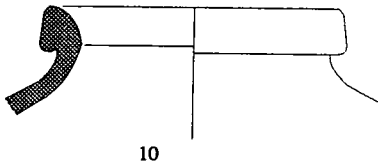
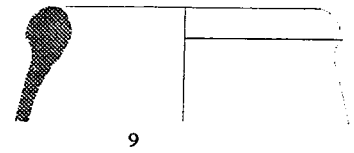
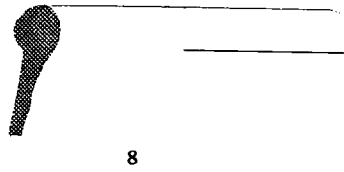
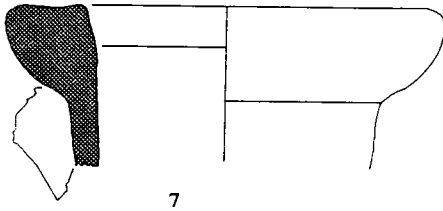
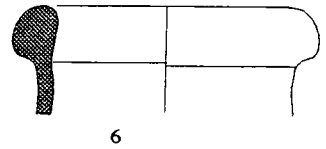
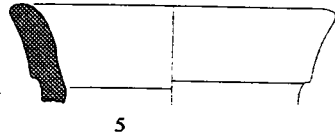
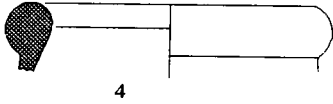
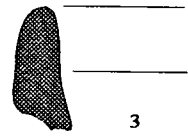
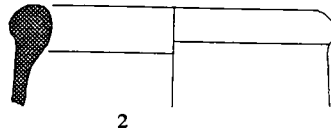
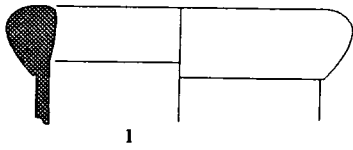

LES GUÀRDIES

Làmina 9

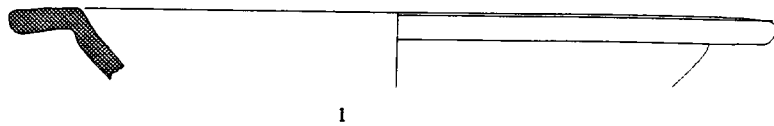
1. VM-96-7109. Àmfora púnico-ebussitana PE-16.
2. VM-96-7217. Àmfora púnico-ebussitana PE-15.
3. VM-96-7076. Àmfora itàlica Dressel 1B.
4. VM-96-7076. Àmfora púnico-ebussitana PE-15.
5. VM-96-7093. Àmfora púnica centremediterrània T.6.1.2.1.
6. VM-96-7150. Àmfora púnico-ebussitana PE-16.
7. VM-96-7154. Àmfora massaliota.
8. VM-96-7154. Àmfora púnico-ebussitana PE-14.
9. VM-96-7154. Àmfora púnico-ebussitana PE-14.
10. VM-96-7154. Àmfora púnica centremediterrània.
11. VM-96-7176. Àmfora púnico-ebussitana PE-15.
12. VM-96-7093. Àmfora púnica centremediterrània T.2.2.1.2.
13. VM-96-7063. Àmfora púnico-ebussitana PE-14.
14. VM-96-7335. Àmfora púnico-ebussitana PE-14.
15. VM-96-7163. Àmfora itàlica Dressel 1B.
16. VM-96-7231. Àmfora massaliota PY-7.
17. VM-96-7238. Morter púnic centremediterrani.
18. VM-96-7300. Àmfora púnico-ebussitana PE-15/16.

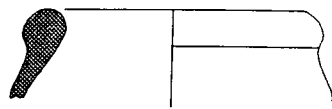
LES GUÀRDIES

Làmina 10.

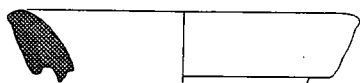
1. VM-96-7248. Morter ebussità.
2. VM-96-7078. Àmfora púnico-ebussitana PE-13.
3. VM-96-7347. Àmfora púnica centremediterrània T.7.2.1.1.
4. VM-96-7347. Àmfora púnica centremediterrània T.6.1.2.1.
5. VM-96-7217. Àmfora púnico-ebussitana PE-14.
6. VM-96-7192. Àmfora púnico-ebussitana PE-16.
7. VM-96-7001. Àmfora púnico-ebussitana PE-22.
8. VM-96-7280. Àmfora púnica centremediterrània Mañá C2.
9. VM-96-7217. Morter ebussità.

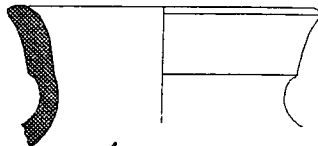
1

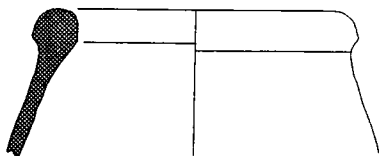
2

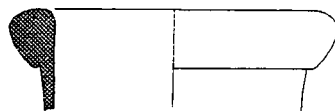
3

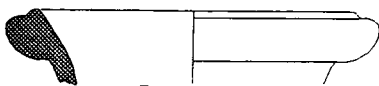
4

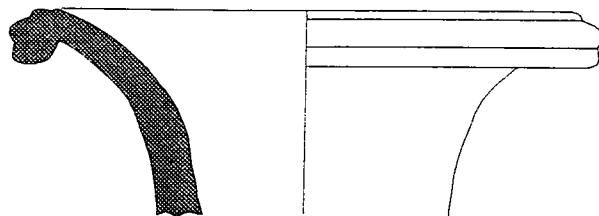
5

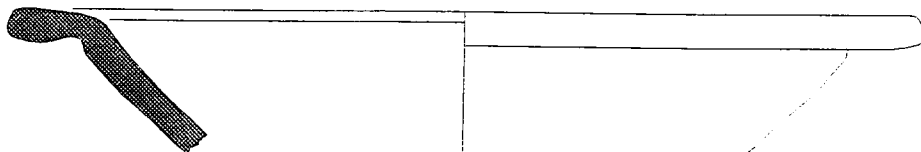
6

7

8

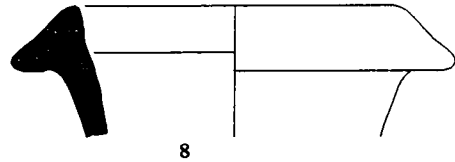
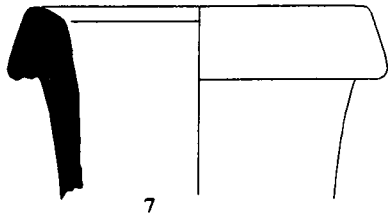
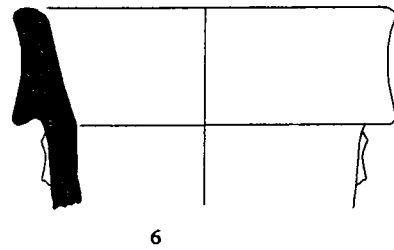
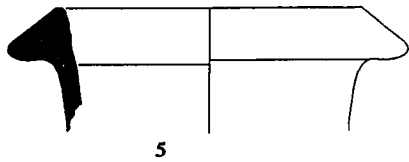
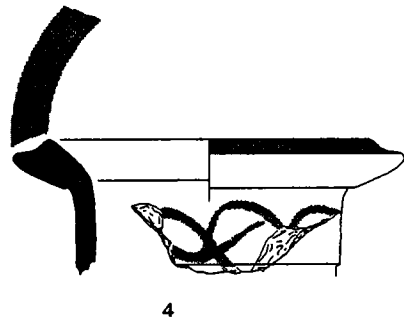
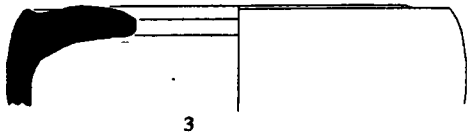
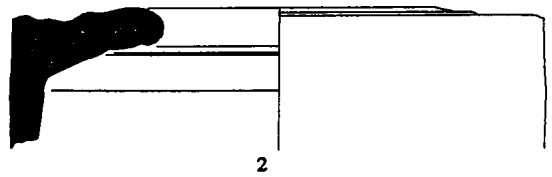
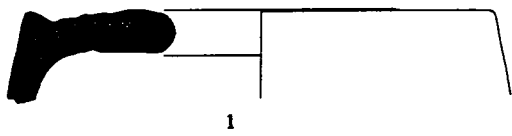

9

LES GUÀRDIES

Làmina 11.

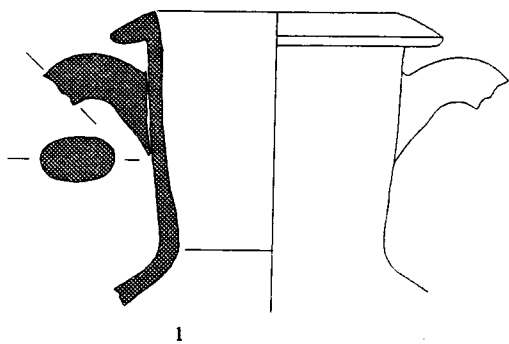
1. VM-96-7076. Àmfora púnica centremediterrània T.5.2.3.1.
2. VM-96-7160. Àmfora púnica centremediterrània T.5.2.3.1.
3. VM-96-7300. Àmfora púnica centremediterrània T.5.2.3.1.
4. VM-96-7244. Ceràmica comuna ebussitana pintada.
5. VM-96-7121. Àmfora greco-itàlica LW c o d.
6. VM-96-7181. Àmfora itàlica Dressel 1B.
7. VM-96-7119. Àmfora itàlica Dressel 1A.
8. VM-96-7226. Àmfora greco-itàlica LW c o d.

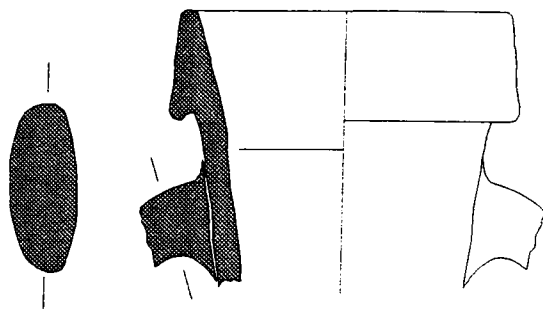
LES GUÀRDIES

Làmina 12.

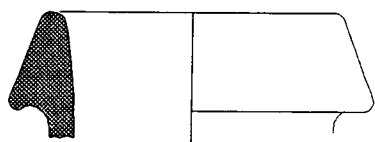
1. VM-96-7001/7173/7199 Àmfora greco-itàlica LW a.
2. VM-96-7250. Àmfora itàlica Dressel 1C.
3. VM-96-7205. Àmfora itàlica Dressel 1B.
4. VM-96-7393. Àmfora itàlica Dressel 1A.

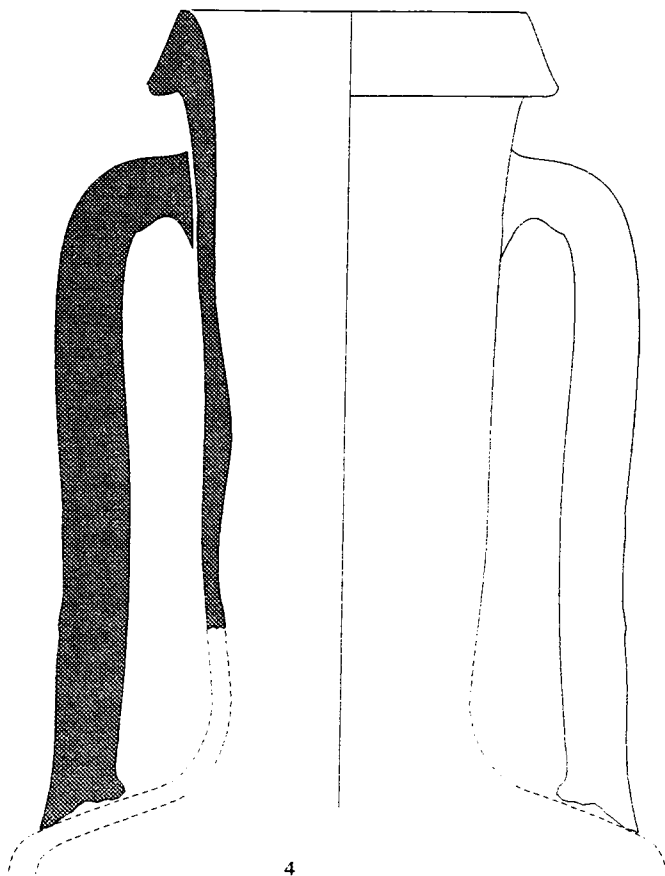
1

2

3

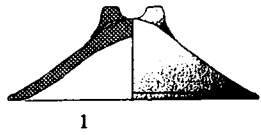
4

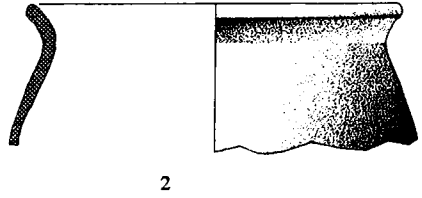
LES GUÀRDIES

Làmina 13.

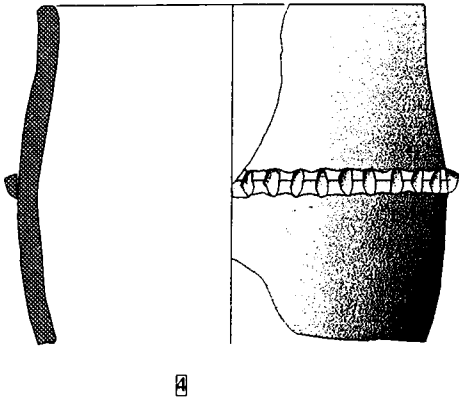
1. VM-96-7076. Ceràmica ibèrica a mà. Tapadora.
2. VM-96-7169. Ceràmica ibèrica a mà. Vas de vora exvasada.
3. VM-96-7204. Ceràmica ibèrica a mà. Vas de vora recta. Decorada amb cordó amb impressions.
4. VM-96-7193. Ceràmica ibèrica a mà.
5. VM-96-7237. Ceràmica ibèrica a mà. Vas de vora recta. Decorada amb incisions.
6. VM-96-7268. Ceràmica ibèrica a mà. Tapadora.
7. VM-96-7278. Ceràmica ibèrica a mà. Vas de vora exvasada.
8. VM-96-7169. Ceràmica ibèrica a mà. Vas de vora exvasada. Decorada amb cordó amb digitacions.

1

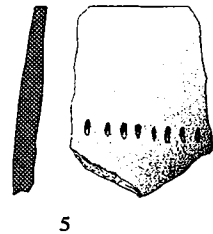
2

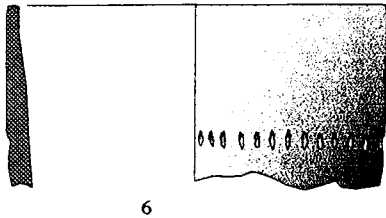
4

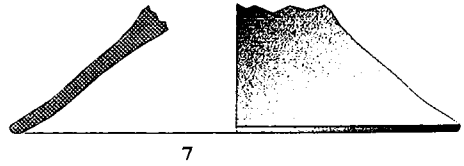
3

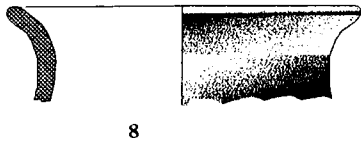
5

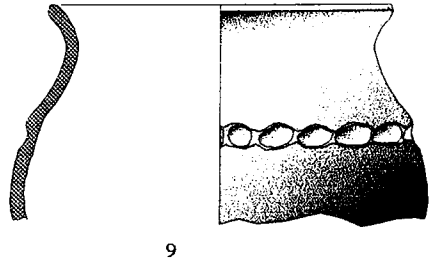
6

7

8

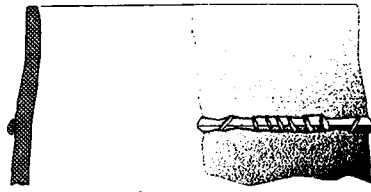

9

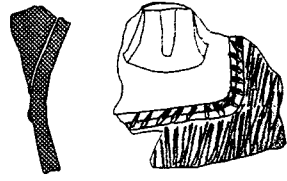
LES GUÀRDIES

Làmina 14.

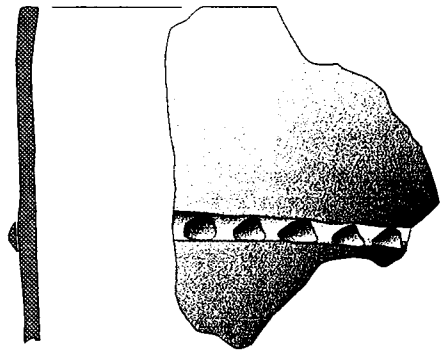
1. VM-96-7300. Ceràmica ibèrica a mà. Vas de vora recta. Decorada amb cordó amb incisions.
2. VM-96-7300. Ceràmica ibèrica a mà.
3. VM-96-7311. Ceràmica ibèrica a mà. Vas de vora recta. Decorada amb cordó amb impressions.
4. VM-96-7359. Ceràmica ibèrica a mà. Vas de fons pla.
5. VM-96-7359. Ceràmica ibèrica a mà. Vas de vora exvasada.

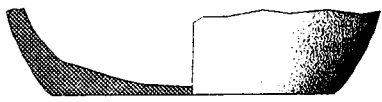
1

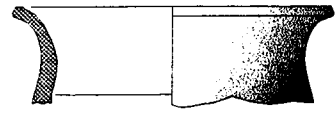
2

3

4

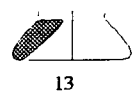
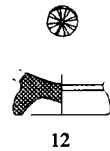
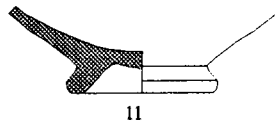
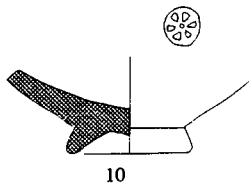
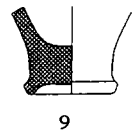
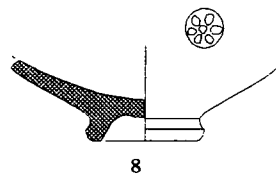
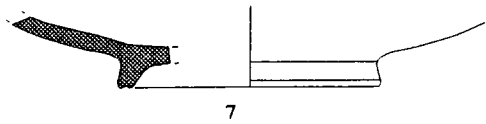
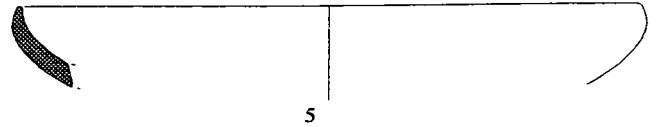
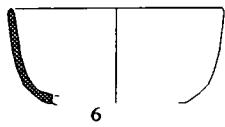
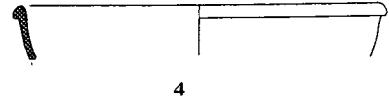
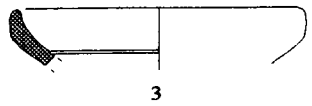
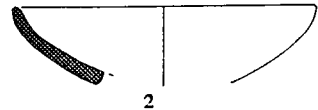
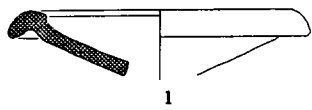

5

LES GUÀRDIES

Làmina 15

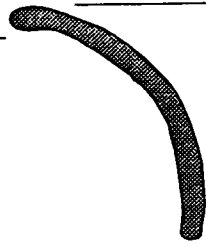
1. VM-96-7347. Ceràmica campaniana A, Lamb. 36.
2. VM-96-7209. Ceràmica de vernís negre del taller de Roses, Lamb. 26.
3. VM-96-7238. Ceràmica àtica de vernís negre, Lamb. 21.
4. VM-96-7238. Ceràmica àtica de vernís negre, Lamb. 22.
5. VM-96-7294. Ceràmica de vernís negre del taller de Roses. Lamb. 26
6. VM-96-7300. Ceràmica de vernís negre del taller de les Petites Estampetes, probable Lamb. 49
7. VM-96-7237. Ceràmica àtica de vernís negre, Lamb. 21.
8. VM-96-7244. Ceràmica de vernís negre del taller de Nikia-Ion
9. VM-96-7268. Ceràmica àtica de vernís negre Sparkes 350-354
10. VM-96-7150. Ceràmica de vernís negre del taller de Roses, Lamb. 27
11. VM-96-7159. Ceràmica de vernís negre.
12. VM-96-7209. Ceràmica de vernís negre del taller de Roses.
13. VM-96-7334. Campaniana A, Lamb. 48.

LES GUÀRDIES

Làmina 16

1. VM-96-7201. Ceràmica àtica de figures roges, crater de campana. Presenta la representació d'una amazonomàquia amb una amazona o un arimasp lluitant amb un grifó. Aquesta peça es pot adscriure a un taller relacionat amb el grup G (datat pels volts de mitjans de segle IV aC).

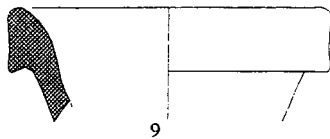
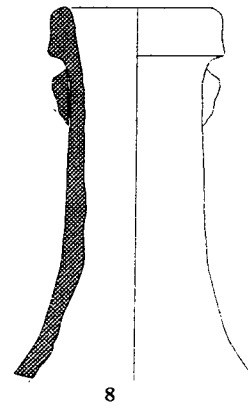
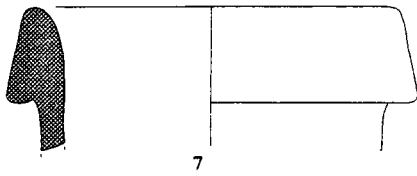
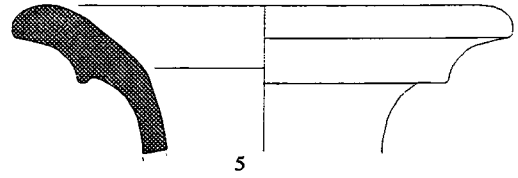
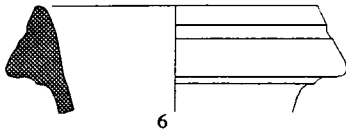
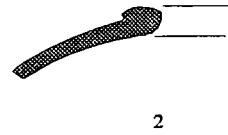
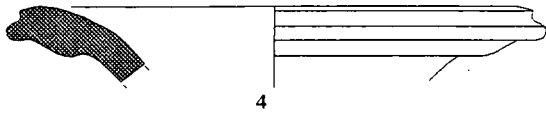
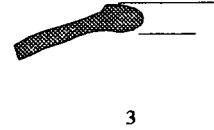
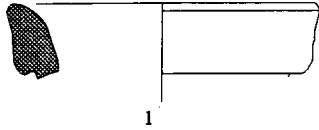

MAS DE BASSA

Làmina 1

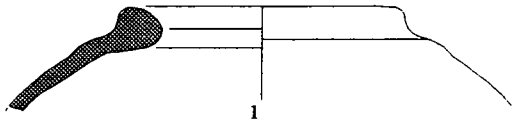
1. MB-96-2001-1. Àmfora tripolitana
2. MB-96-2004-6. Àmfora ibèrica
3. MB-96-2004-5. Àmfora ibèrica
4. MB-96-2004-1. Àmfora púnica centre-mediterrània Mañà C2
5. MB-96-2006-4. Àmfora púnica centre-mediterrània Mañà C2
6. MB-96-2006-6. Àmfora greco-itàlica
7. MB-96-2007-12. Àmfora itàlica Dressel 1
8. MB-96-2006-10. Àmfora tarraconense Dressel 1
9. MB-96-2007-13. Àmfora tripolitana

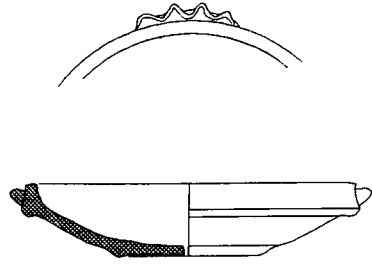
MAS DE BASSA

Làmina 2

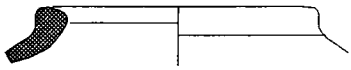
1. MB-96-4002-1. Àmfora ibèrica
2. MB-96-2007-1. Morter Aguarod fig. 29
3. MB-96-4002-3. Àmfora ibèrica
4. MB-96-4002-2. Àmfora ibèrica
5. MB-96-2006-11. Àmfora ibèrica
6. MB-96-2006-12. Àmfora ibèrica
7. MB-96-2007-7. Àmfora ibèrica
8. MB-96-2006-8. Àmfora greco-itàlica
9. MB-96-2006-7. Àmfora greco-itàlica
10. MB-96-2007-8. Àmfora ibèrica

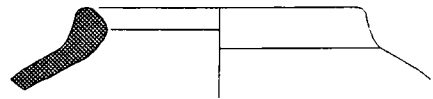
1

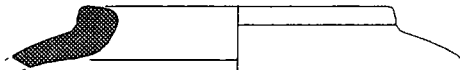
2

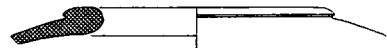
3

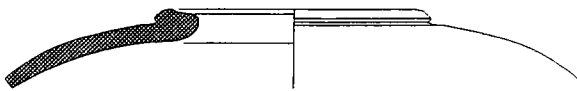
4

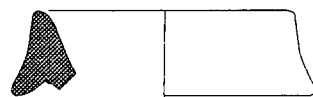
5

6

7

8

9

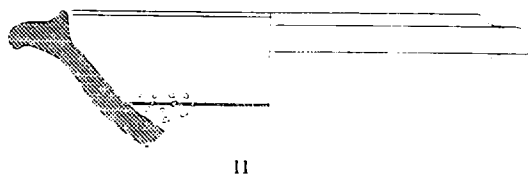
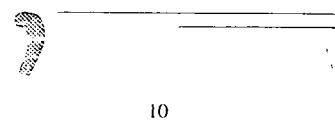
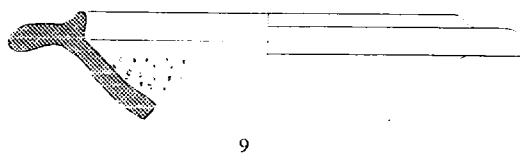
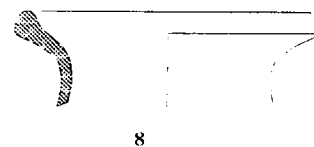
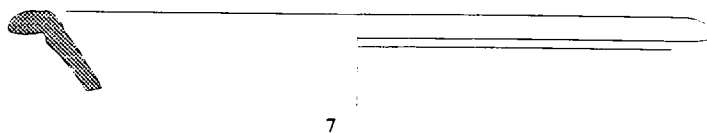
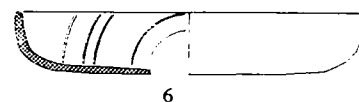
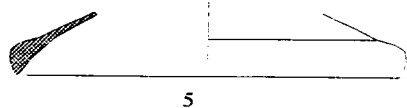
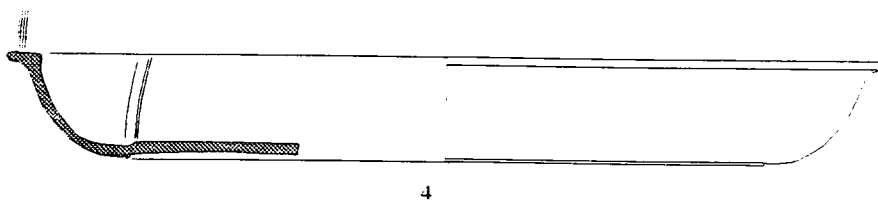
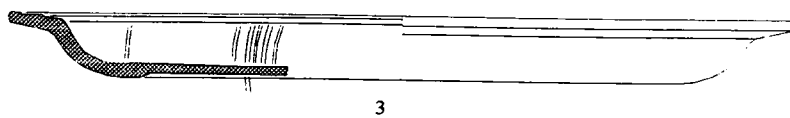
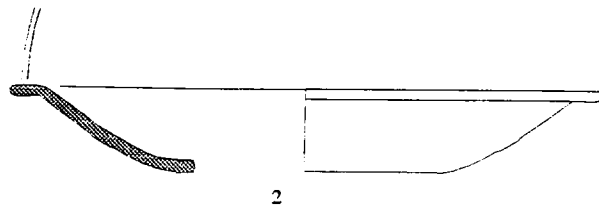
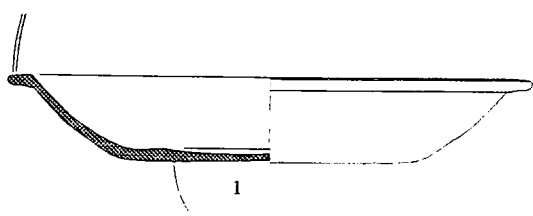

10

LES ALBARDES

Làmina 1

1. EV-96-13040. Terra Sigillata Africana E, Hayes 58A
2. EV-96-13040. Terra Sigillata Africana D, Hayes 57
3. EV-96-13004. Terra Sigillata Africana D, Hayes 58B
4. EV-96-13040. Terra Sigillata Africana D, Hayes 58B
5. EV-96-13004. Ceràmica comuna africana, Ostia I, 17.
6. EV-96-13040. Ceràmica comuna africana, similar a Lamb. 9A
7. EV-96-13004. Ceràmica comuna africana, gibrell
8. EV-96-13004. Ceràmica comuna, gerra
9. EV-96-13004. Ceràmica comuna africana, morter
10. EV-96-13004. Ceràmica comuna, gerra
11. EV-96-13004. Ceràmica comuna africana, morter
12. EV-96-13004. Ceràmica comuna africana, Ostia IV, 59
13. EV-96-13025. Àmfora ibèrica

Intervenció : Les Albardes

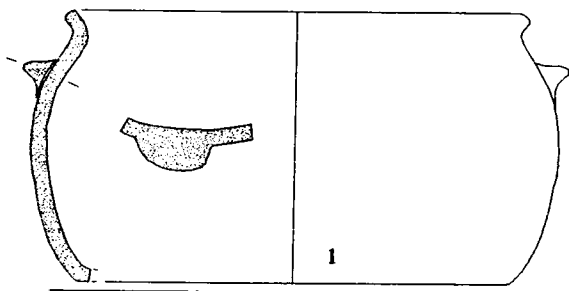
0 10 cm

Làmina : 1

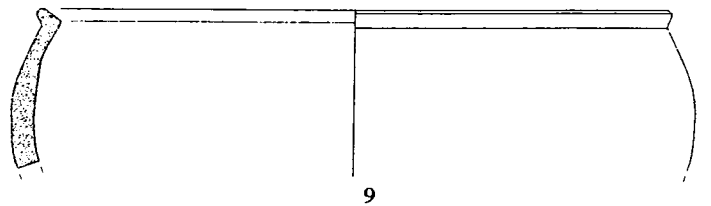
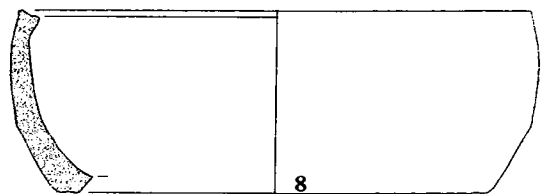
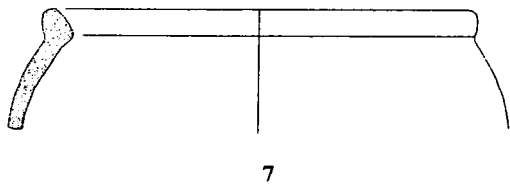
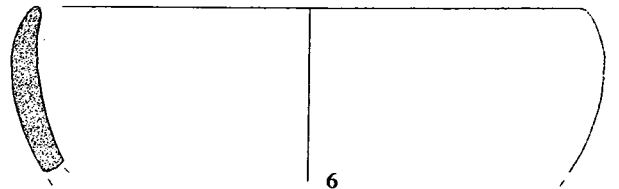
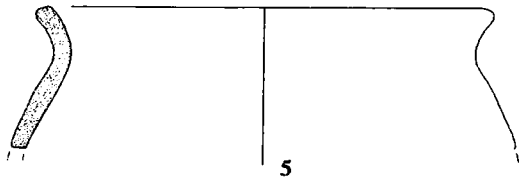
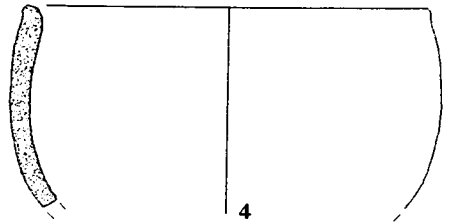
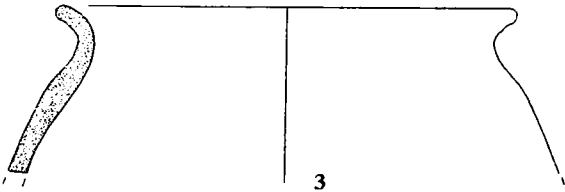
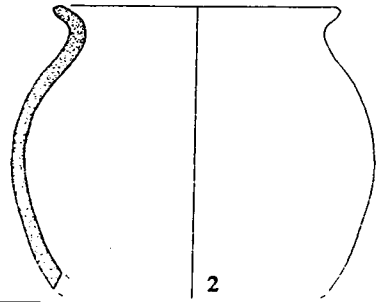
LES ALBARDES

Làmina 2

1. EV-96-13040. Ceràmica grollera reduïda, cassola.
2. EV-96-13040. Ceràmica grollera reduïda, olla.
3. EV-96-13040. Ceràmica grollera reduïda, olla.
4. EV-96-13040. Ceràmica grollera reduïda, bol.
5. EV-96-13040. Ceràmica grollera reduïda, olla.
6. EV-96-13040. Ceràmica grollera reduïda, cassola.
7. EV-96-13040. Ceràmica grollera reduïda, olla.
8. EV-96-13040. Ceràmica grollera reduïda, cassola.
9. EV-96-13040. Ceràmica grollera reduïda, cassola.

0 5 10 cm.

Intervenció: Les ALbardes

0 5 10 cm.

Làmina: 2